

Bilag 2

45 A

FRAME AGREEMENT NO. 4600007848
between
Statoil ASA
and
Diligence LLC
for
DUE DILIGENCE SERVICES

This Frame Agreement is entered into between Statoil ASA (Company) and Diligence LLC (Contractor).

PART I GENERAL PROVISIONS

Art. 1 Definitions

- a. **Company** means Statoil ASA, 4035 Stavanger, with subsidiaries and associated companies in the Statoil Group in which Statoil ASA owns 50 per cent or more of the voting shares at the time of entry into this Frame Agreement, and any similar companies which are acquired by Statoil ASA during the duration of the Frame Agreement.
- b. **Company's Representative** means the person who at any time is appointed in accordance with Art. 5 to act on behalf of Company.
- c. **Compensation** means the total sum payable to Contractor in accordance with the respective Purchase Order as that sum is increased or decreased in accordance with the provisions of the Frame Agreement and/or the respective Purchase Order.
- d. **Contractor** means Diligence LLC, having its office at Suite E, 10.Floor 1 Canada Square Canary Wharf, London E14 5AB, United Kingdom and shall for the purpose of this Frame Agreement also include Contractor's affiliates, agents, co-ventures, sub-contractors and any and all directors, officers and employees of the aforesaid companies to the extent they are involved in the subject matter of the Frame Agreement
- e. **Contractor's Representative** means the person who at any time is appointed in accordance with Art 5 to act on behalf of Contractor.
- f. **Frame Agreement** means these Conditions and Exhibits as stated in Art. 2.
- g. **Purchase Order** means a document signed by both parties in accordance with Art. 3 and 4.
- h. **Services** mean all work, which Contractor shall perform or cause to be performed in accordance with the Frame Agreement and the respective Purchase Order.

Art. 2 Frame Agreement documents - interpretation

- 2.1 The Frame Agreement documents consist of these conditions of Frame Agreement, the Purchase Order and the following Exhibits:
 - Exhibit A: Scope of Services
 - Exhibit B: Compensation
 - Exhibit C: Frame Agreement Schedule (*Not used*)
 - Exhibit D: Administration Requirements
 - Exhibit E: Ethics in Statoil

- 2.2 In the event of any conflict between the provisions of the Frame Agreement documents, the conditions of the Frame Agreement shall prevail, followed by the Exhibits in the order as they are listed above and thereafter the Purchase Order.

Art. 3 Term and intention of the Frame Agreement

- 3.1 This Frame Agreement shall come into effect on September 1, 2006 and shall, subject to other conditions of the Frame Agreement, expire on August 31, 2008. Company shall have the option to extend the term of the Frame Agreement for up to two periods of 1 year each, by giving Contractor one month's written notice of Company's intention to exercise such option to extend.

- 3.2 The given terms, conditions and price regulations will come into binding effect upon both parties' signature of a Purchase Order under this Frame Agreement.
- 3.3 Contractor shall supply Company with worldwide services in connection with due diligence and commercial investigations, as described in Exhibit A.
- 3.4 The Frame Agreement does not commit Company to use Contractor's services. A Purchase Order issued in connection with this Frame Agreement is a commitment for Company and Contractor. Company does not guarantee for the purchase of any amount of Services from Contractor.

Art. 4 Purchase Order

- 4.1 Company shall order Services as required by issuing a Purchase Order. A Purchase Order shall be defined as such and include references to the Frame Agreement number and Purchase Order number. The Purchase Order number shall be stated on all documentation regarding each individual Purchase Order. The Purchase Order shall describe all agreed Services, Compensation and any other special conditions relating to that part of the Services specified. Unless otherwise agreed and stated on the Purchase Order, the Services shall be performed and compensated for in accordance with the Frame Agreement conditions.

Art. 5 Representatives of the parties

- 5.1 Prior to the commencement of the Services, each party shall appoint a representative with authority to act on its behalf in all matters concerning the Frame Agreement. Each party may, by giving notice to the other party, substitute a representative.
- 5.2 The parties' representatives are named in Exhibit D.
- 5.3 Each Purchase Order shall name Company's contact person for the Services to be performed. The contact person will act as Company's representative in all matters concerning this Purchase Order.

PART II PERFORMANCE OF THE SERVICES**Art. 6 Obligations of Contractor and Company - main rules**

- 6.1 Company shall ensure that Contractor without undue delay receives all relevant information and documentation. Company shall further ensure that Contractor's representative(s) is given necessary access at Company's work sites.
- 6.2 Contractor shall perform the Services in a professional and careful manner in accordance with the Frame Agreement and the respective Purchase Orders. As part of such performance Contractor shall:
- a. search for defects, discrepancies and inconsistencies ("errors") in the documents received from Company as the basis for the Services. Contractor shall without undue delay notify Company of any such "errors" discovered and initiate corrective action.
 - b. keep himself informed of and comply with:
 - applicable laws and regulations
 - requirements and orders of classification societies and public authorities
 - current trade union and wage agreements, applicable laws and regulations, including residence and work permits, reports on working conditions and taxation duties and dispensation for hiring of personnel.
 - c. ensure that tax deductions, duties and other payments are made in accordance with legislation and associated regulations

- d. plan and execute his activities in such a manner that the Services are performed without loss of life, injury, or damage to property or the environment
 - e. obtain any necessary approvals and permits that are required for the Services
 - f. upon completion of the Services, return all items which Contractor has received from Company
 - g. promptly notify Company in the event that Contractor finds cause to believe that the Services can
 - h. not be performed in accordance with the Purchase Order schedule.
- 6.3 Contractor shall upon Company's request submit written résumés for all personnel who will be performing the Services. Company reserves the right to approve such personnel and to have replaced immediately without cost to Company personnel who, fail to perform satisfactorily in the work situation, or fail to attain a satisfactory standard in executing the Services. Contractor shall not replace approved personnel without Company's prior approval in writing.
- 6.4 Contractor shall not subcontract all or parts of the Services without prior approval from Company. Such approval does not relieve Contractor of his responsibilities and obligations under the Frame Agreement or Purchase Order. Contractor shall ensure that subcontractors are subject to the same terms and conditions as are described in the Frame Agreement.
- 6.5 Contractor shall, if required by Company, prepare a quality plan, and a health, environment and safety (HES) plan for the performance of the Services. The quality plan shall be prepared in accordance with ISO 9001.

PART III PROGRESS OF THE SERVICES

Art. 7 Frame Agreement schedule - delayed progress

- 7.1 Contractor shall perform the Services in accordance with the Frame Agreement and Purchase Order schedule.
- 7.2 If Contractor should have cause to believe that the Services cannot be carried out in compliance with the Frame Agreement and Purchase Order schedule, he shall promptly notify Company accordingly. He shall notify Company regarding
- a. the cause of the delay,
 - b. the estimated effect on the Purchase Order schedule and the Services,
 - c. the measures which Contractor considers appropriate to avoid, limit or recover the delay.
- 7.3 If the measures proposed or implemented by Contractor are insufficient to avoid or recover the delay, then Company may require Contractor to take the measures considered necessary.
- 7.4 Company may terminate each respective Purchase Order due to delay according to the provisions of Art. 16.

PART IV VARIATIONS AND CANCELLATION

Art. 8 Right to vary the Services

- 8.1 Company has the right to order variations to the Services, which in Company's opinion may be desirable.
- Variations may include an increase or decrease in the quantity, character, kind or performance of the Services or any part thereof, as well as changes to the Frame Agreement or Purchase Order schedule.

Nevertheless, Company has no right to order variation work, which cumulatively exceeds that which the parties could reasonably have expected when the Frame Agreement was entered into.

- 8.2 When Company orders variation work to be performed, Contractor, without undue delay, shall submit an estimate to Company unless the parties agree that it is unnecessary. The estimate shall contain:
- a. a description of the variation work in question,
 - b. a detailed schedule for the execution of the variation work showing the required resources and significant milestones,
 - c. the effect on the Compensation,
 - d. the effect on the Frame Agreement and Purchase Order schedule.
- 8.3 When laws and regulations which are passed after the signature of the Frame Agreement necessitate variations to the Services or its performance, and this affects Contractor's costs or his progress, either party is entitled to require a variation of the Compensation or Frame Agreement schedule reflecting the effect of such laws and regulations.
- 8.4 A variation to the Services caused by circumstances for which Contractor is responsible shall not entail any variations to the Compensation or Frame Agreement schedule in favour of Contractor.

Art. 9 Effects of a variation to the Services

- 9.1 All Contractor's obligations under the Frame Agreement and the respective Purchase Order also apply to variation work, unless otherwise agreed.
- 9.2 Unless otherwise agreed between the parties, the payment for variation work shall be determined according to the following principles:
- a. By using the applicable rates contained in the Frame Agreement or the respective Purchase Order,
 - b. If no directly comparable rates are stated in the Frame Agreement or the respective Purchase Order, the remuneration shall be agreed between the parties based upon the general price level expressed in said documents.

Art. 10 Cancellation

- 10.1 Company may cancel the Frame Agreement and/or the respective Purchase Order or parts thereof by giving Contractor written notice with the consequence that the performance of the Services ceases immediately. In such event, Company shall pay Contractor for work performed, together with reasonable documented costs connected with the cancellation.

Art. 11 Company's right to temporarily suspend the Services

- 11.1 Company may temporarily suspend the performance of the Services or parts thereof by giving notice to Contractor.

The notice shall specify which part of the Services shall be suspended, the effective date of the suspension and the expected date for the resumption of the Services.

Contractor shall resume the Services after notification by Company.

PART V PAYMENT**Art. 12 Payment, invoicing and audit**

- 12.1 Company shall compensate the Contractor within the time limits and in accordance with the provisions stated in the respective Purchase Order, this Article and elsewhere in the Frame Agreement.
- 12.2 Unless otherwise prescribed in Exhibit B - Compensation, the following provisions shall apply to invoicing:
- a. The Services may be invoiced when completed and verified by Company.
 - b. Invoices shall be forwarded to the address stated in the respective Purchase Order.
 - c. Invoices shall refer to the Purchase Order number and shall be accompanied by all documentation necessary to verify the invoiced amount.
 - d. Company shall pay approved invoiced amounts within 30 days of receipt of the invoice. For late payment Contractor can charge interest at a rate in accordance with national regulations.
 - e. Company has the right to withhold undocumented and/or disputed invoiced amounts.
If it is later established that Company had an obligation to pay the withheld amount, then Company shall pay interest in accordance with Norwegian Law on Interest on Arrears "Morarenteloven", calculated from the due date for payment of the invoice.
 - f. Deductions may be made to payments for all amounts due to Company by Contractor, provided that Company has the right to make such deductions according to applicable law.
- 12.3 Company is entitled to undertake audits of all routines and systems associated with the Services and the use of such routines and systems. The right of audit is limited to a period of 2 years from the date on which the final payment is made.

Art. 13 Title

- 13.1 Title to the results of the Services shall pass to Company progressively as the Services are performed.

Art. 14 Contractor guarantee

- 14.1 Contractor guarantees the performance of the Services.

PART VI BREACH OF PURCHASE ORDER**Art. 15 Contractor's Defects and Guarantee Liabilities**

- 15.1 When Contractor is responsible for a defect, he shall rectify it as soon as possible at his own cost. If Contractor is unable to rectify a defect within reasonable time, then Company is entitled to rectify the defect or to engage a third party to do so. In such case, Contractor shall pay the necessary costs of rectification, provided Company acts in a reasonable manner. In addition, Company may claim damages for defects according to law.

- 15.2 Company is entitled to terminate the Frame Agreement or Purchase Order on the basis of any defects, in accordance Art. 16.

Art. 16 Breach of Frame Agreement or Purchase Order

- 16.1 In the event that Contractor fails to fulfil his obligations according to this Frame Agreement or the Purchase Order, Company may choose to
- a. cease all payments until obligations are fulfilled
 - b. terminate the Purchase Order with immediate effect, in the event that Contractor is in substantial breach of his obligations
 - c. claim compensation for losses to Company which are directly related to the breach of Purchase Order.

However, Contractor shall not be liable for any consequential damage.

- 16.2 Each party shall have the right to terminate this Frame Agreement at any time, upon 60 days written notice to the other party.

PART VII LIABILITY AND INSURANCES

Art. 17 Indemnification and Insurance

- 17.1 The parties shall indemnify each other against loss of or damage to their own property, injury to or death of personnel and any consequential damage that might arise in connection with the Services. This shall apply irrespective of any circumstances that might condition either party's liability.
- The parties shall indemnify each other against similar claims from their respective Contractors, subcontractors and the employees of such Contractors and subcontractors.
- 17.2 Contractor shall indemnify Company against any claim that might arise from the infringement of patent or other incorporeal rights in connection with the Services. Nevertheless, this does not apply where such infringement is the result of the use of Company's drawings, specifications or deliveries, or a third party's process licence nominated by Company.
- 17.3 Contractor shall indemnify Company against any claim arising from the non-payment or insufficient payment of taxes, duties and all other claims, which are based on law and associated regulations.
- 17.4 Except as stated in article 17.1 above, Contractor's maximum liability arising out of or related to this Frame Agreement shall be limited to an amount equal to two times the remuneration paid to Contractor by Company under the relevant Purchase Order.

PART VIII OTHER PROVISIONS

Art. 18 Effects of Force Majeure

- 18.1 Neither of the parties shall be considered in breach of an obligation under the Frame Agreement or the respective Purchase Order to the extent the party can establish that compliance with the obligation has been prevented by force majeure.
- 18.2 The party invoking force majeure shall give notice as soon as possible to the other party as to the Force Majeure situation.
- 18.3 In the case of force majeure each party shall cover its own costs resulting from the force majeure situation.
- 18.4 If a force majeure situation lasts without interruption for 30 days or more, or it is evident that it will do so, then each party shall have the right to cancel the Frame Agreement or the respective Purchase Order by notice to the other party.

Art. 19 Confidential Information

- 19.1 All information exchanged between, or in other ways made known to, the parties during the course of the Services shall be treated as confidential and shall not be disclosed to a third party without the other party's written permission, unless the parties can prove such information is received from a third party who is the rightful owner of such information, or the information is officially known. However, personal information shall always be treated confidentially.
- 19.2 The information provided by Company shall not be used for any other purpose or in any other way than agreed in writing under this Frame Agreement, nor shall the information be given to any third party for storage or handling without such agreement.
- 19.3 Contractor shall through planned and systematic measures ensure satisfactory information security with respect to confidentiality, integrity and access of personal information. The information system and the information security shall be documented.
- 19.4 Contractor shall not publish information concerning the Services or the Purchase Order without Company's written approval.
- 19.5 The obligation of confidentiality also applies after the Purchase Order is terminated or has expired.

Art. 20 Assignment of the Frame Agreement, etc.

20.1 None of the parties may assign its rights and obligations under the Frame Agreement, the respective Purchase Order or a part thereof to a third party without the other party's written approval.

Art. 21 Notices

21.1 All notices, claims and other kinds of notification to be given in accordance with the provisions of the Frame Agreement shall be submitted in writing to the relevant party's representative under Art. 5 with such address as given in respectively the Purchase Order and/or the Frame Agreement.

Art. 22 Norwegian law and disputes

22.1 This Frame Agreement shall be governed by and interpreted in accordance with Norwegian law.

22.2 Disputes arising in connection with or as a result of the Frame Agreement, and which are not resolved by mutual agreement, shall be settled by court proceedings before Stavanger District Court unless the parties agree otherwise.

This Frame Agreement is executed in two (2) original and equal counterparts, the parties hereto to retain one counterpart each.

For Company:

For Contractor:

Signature Date

Signature Date

Michael Price

Name

Name (capital letters)

Vice President Business Integrity

Position

Position (capital letters)

For Company:

For Contractor:

Signature Date

Signature Date

Svein Olav Senneset

Name

Name (capital letters)

Senior Contract Coordinator

Position

Position (capital letters)

45 J

45 K

FRAME AGREEMENT NO. 460007848

EXHIBIT A

SCOPE OF SERVICES

1 Scope of Services

1.1 The Services comprise work in connection with due diligence and commercial investigations encompassing but not limited to the following:

- Investigation services (fraud and other irregularities)
- Third party reputational due diligence
- Business risk intelligence

1.2 The Services may be carried out in the following countries:

• Algeria	• Ireland	• Russia
• Angola	• Jordan	• Saudi Arabia
• Azerbaijan	• Kazakstan	• Scandinavia
• Brazil	• Latvia	• Turkey
• China	• Libya	• UAE
• Egypt	• Lithuania	• UK
• Estonia	• Mexico	• USA
• Georgia	• Nigeria	• Venezuela
• Iran	• Poland	
• Iraq	• Qatar	

Further countries may be added in connection with Company's foreign establishments.

Contractor is particularly well-equipped to handle requests related to Eastern Europe, Russia, Central Asia, Iraq and Africa.

1.3 All performance of services and reporting is to be executed in the English language, unless otherwise agreed.

1.4 Any Company unit may use this Frame Agreement and a detailed description of each task and its extent will be drawn up for each Purchase Order.

1.5 Contractor shall be independently responsible for the performance of the Services and the results, which are achieved.

2 Personnel

Contractor's personnel shall have all necessary qualifications for, and have experience in, performing the Services described in the Scope of Services.

3 Adherence to Company's Ethics and Security Policy

Contractor shall comply with the following:

- observe and abide by Company's policies on ethics and human rights
- act lawfully and in a manner consistent with the UN principles on the Use of Force and Firearms and the UN code of conduct for law enforcement
- hold and maintain policies regarding conduct and the use of force
- record all human rights abuses related to Contractor/Company activity and report same to Company
- record all "use of force" incidents related to Contractor/Company activity and report same to Company
- provide only preventive and defensive services
- hire only appropriately vetted and qualified personnel
- have in place insurance policy with waiver of subrogation
- maintain secrecy over confidential Company information
- permit Company to monitor and audit these policies and requirements.

45 N

45 0

FRAME AGREEMENT NO. 4600007848

EXHIBIT B

COMPENSATION

1 Compensation

- 1.1 All costs relevant for the performance of the Services as described in Exhibit A “Scope of Services” shall be included in the rate as shown below, except for travel costs and accommodation, if applicable.
- 1.2 All rates and prices are ex. V.A.T.
- 1.3 Contractor’s daily rates:
- Senior Consultant £ 1500
 - Consultant £ 1200
 - Senior Analyst £ 1000
 - Analyst £ 700
- 1.4 Prior to issue of a Purchase Order under this Frame Agreement, the scope of work, schedule, price and the form of compensation shall be agreed in writing. Primarily, a Fixed Price should be used. Other ways of compensation may be agreed, however, the prices shall reflect the daily rates given above.

2 Price Adjustment

Prices are fixed for the Frame Agreement period.

New prices may be negotiated should Company choose to extend the Frame Agreement period.

45 Q

Appendix 1

45 R

45 S

FRAME AGREEMENT NO. 460007848

EXHIBIT C

FRAME AGREEMENT SCHEDULE

45 T

Not used

45 U

FRAME AGREEMENT NO. 4600007848

EXHIBIT D

ADMINISTRATION REQUIREMENTS

GENERAL REQUIREMENTS

1 Parties' Representatives

For Company:	Contact person:	Michael Price
	Mobile telephone:	+47 48157549
	E-mail:	price@statoil.com
For Contractor:	Contact person:	Todd M. Johnson
	Telephone:	+44 20 7516 0007
	Mobile telephone:	+44 77 8626 6426
	Telefax:	+44 20 7516 0004
	E-mail:	tjohnson@diligencellc.com

2 Meetings

Meetings between the parties in connection with the Frame Agreement or the individual Purchase Orders shall take place as required and as necessary for control and performance of the Services.

3 Quality Assurance**3.1 Overall Quality System**

Contractor shall have implemented a quality system based on EN-ISO 9001, 2000. The system shall be documented, e.g. in a quality assurance manual which must be approved and signed by Contractor's top management.

Contractor shall keep Company informed about important changes and deviations in the Quality System.

4 Requirements Concerning Control and Supervision of Safety, Health, Working Environment and Outdoor Environment**4.1 General**

Contractor shall plan and conduct its operations to ensure that the Services can be performed without loss of human life and without damage to health, equipment and plant, without unplanned emissions/discharges to the environment, and in such a way that production or processes are not unexpectedly halted. Contractor shall therefore possess documented systems which meet Company's requirements for monitoring and control of health, safety and the environment as described in this Exhibit D.

4.2 Ethics and conflict of interest

Contractor shall have guidelines for ethics and conflicts of interest in its own business. These guidelines must reflect a clear commitment on the part of management, and describe routines and requirements relating to relevant ethical issues.

4.3 Preventing substance abuse

Contractor shall work systematically to prevent and expose substance abuse by its own employees and the employees of sub-contractors who participate in the delivery. Contractor shall have formal procedures for dealing with substance abuse by its own personnel, and ensure that possible sub-contractors have corresponding procedures.

4.4 Security requirements

Contractor shall at all times have implemented security measures, which protect Company against relevant threats related to the Services. Such threats can include, but are not confined to:

- a. Loss, theft or misuse of the subject of the contract and Company's property, including information and equipment.
- b. Sabotage, damage or vandalism directed against the subject of the contract and Company's property.
- c. Other actions or omissions by Contractor's personnel or third parties employed by Contractor which are performed with intent to harm Company's personnel, activities or reputation.

The level of security shall be flexible and adapted to the relationship between the threat and activities being pursued at any given time.

Contractor shall be able to verify the identity of personnel who are to do work for Company at bases, on installations, on vessels and at land-based plants, and in premises employed by Company. If Contractor uses hired personnel, references from earlier employment shall be checked.

5 Reports to Public Authorities

Contractor is responsible for ensuring that all public authorities and institutions acting on behalf of public authorities receive the information concerning Contractor and the Services to which they are legally entitled. Contractor also undertakes to ensure that all sub-contractors down the line report to the public authorities as required by applicable statutes and regulations. Company shall not be liable for possible costs suffered by Company as a result of any failure by Contractor to observe statutes, regulations or agreements. Company reserves the right to offset such costs, together with an administrative charge, against any sums, which might be owed by Company to Contractor.

6 Statement of secrecy

Personnel who are considered likely by Company to have access to sensitive documents, procedures and/or other information shall sign Company's statement of secrecy. Breach of this declaration will give Company the right to demand the removal and replacement of the relevant person, and the right to compensation for any consequential loss or damage suffered.

7 Training

Contractor is responsible for planning and implementing all the training and courses required by the Frame Agreement or Purchase Order for those of its personnel who will be used to perform the Services.

8 Special conditions

In the event that Contractor does not have a certified Quality Assurance system or formal procedures relating to substance abuse, the following shall apply:

Contractor follows basic principles of best service, including speed of availability, clearly written proposals, honest of purpose, fair pricing, loyalty and a willingness to help Company and other clients beyond purely commercial considerations. Contractor's reports are provided in good faith, but without guarantee as to content or accuracy and on the basis that they will not be passed to third parties or used in legal processes without agreement.

45 x

45 Y

FRAME AGREEMENT NO. 460007848

EXHIBIT E

ETHICS IN STATOIL

45 Z

“CP3 Ethics in Statoil” to be inserted

45 E

StatoilHydro

Our date
March 9th 2009
Our reference
4600007848
Administrative officer
Alf Henning Heggheim

Your date
Your reference
Rachel Samren

Diligence LLC
Suite E, 10. Floor 1 Canada Square
Canary Wharf,
LONDON E14 5AB
United Kingdom

Attn.: Rachel Samrén

Dear Madam

Frame Agreement no. 4600007848

Exercising Prolongation

Reference is made to the above referenced Frame Agreement for 4600007848, entered into between Diligence LLC (Contractor) and Statoil ASA (Company).

In accordance with the Frame Agreement, Company hereby would like to prolong the contract period for up to six (6) months i.e. until December 31st 2009. The terms and conditions will remain the same for this extension period.

StatoilHydro is currently in the process of preparing the tender documents for similar future Frame Agreements. These new Frame Agreements will be valid from, i.e. January 1st 2010. Should the process of getting the new Frame Agreements established be postponed beyond this period or completed before the end of this period, Company reserves the right to prolong the existing contract period of the Frame Agreement accordingly or alternatively terminate the existing Frame Agreement.

As a main rule StatoilHydro will not exercise prolongation period for existing purchase orders (if applicable) more than until December 31st 2009. New purchase orders will as a main rule not have a initial duration more than until December 31st 2009.

Postal Address	Office Address	Telephone	The Register of Business Enterprises
StatoilHydro ASA		+47 51 99 00 00	NO 923 609 016 VAT
	Vassbotn 23	Telefax +47 51 99 00 50	Head office
N-4035 Stavanger	N-4035 Stavanger	www.StatoilHydro.com	N-4035 STAVANGER

45 0

Frame Agreement No. 4600007848

StatoilHydro

Please confirm your understanding and acceptance of this notification by returning a signed copy of this letter for the attention of **Alf Henning Heggheim** to email: **ahhe@StatoilHydro.com** as soon as possible.

Thank you very much for your cooperation which is much appreciated.

Yours faithfully
for StatoilHydro ASA

Alf Henning Heggheim

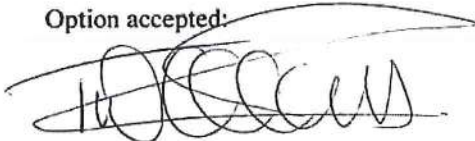
Senior Contract Consultant Strategic Procurement
Global Business Services/
Intellectual services

Erik Sjøberg

Senior Manager / Category Responsible
Global Business Services/
Intellectual services

Option accepted:

Diligence LLC, UK

Vår dato
2009-03-13

Vår referanse

StatoilHydro

Deres dato

Deres referanse

Biofuel AS
v/ Daglig leder, Steinar Kolsnes
Verven 12C
4014 Stavanger
Norge

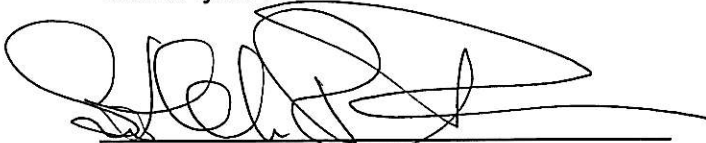
Biofuel AS

Vi viser til ditt brev av 6.mars 2009 samt telefonsamtale med Ann-Elisabeth Serck-Hanssen og Øistein Johannessen.

StatoilHydros beslutning om ikke å investere i Biofuel AS er basert på en helhetlig forretningsmessig vurdering av prosjektet og ikke knyttet til et enkelt forhold. Vi viser i denne forbindelse til tidligere kommunikasjon med representanter for både Biofuel AS og eierselskapet Perennial AS.

StatoilHydros dialog med Biofuel og Perennial i denne saken har vært åpen og ryddig. Vi har ikke holdt noe skjult, og vi har formidlet informasjon og våre vurderinger direkte til selskapet. Vi har ikke på noe tidspunkt rettet anklager mot enkeltpersoner involvert i noen av selskapene. Vi mener å ha bistått selskapet og eiere i den grad som må anses rimelig og naturlig for å bringe klarhet i faktiske forhold, gitt StatoilHydros beslutning om å ikke å gå videre med investeringen.

Med vennlig hilsen
StatoilHydro ASA

Siv Helen Rygh Torstensen
SIHRYT@StatoilHydro.com

Selskap
StatoilHydro ASA

Foretaksregister
NO 923 609 016 MVA

Postadresse

NO-4035 STAVANGER
Norge

Besøksadresse
Forusbeen 50
Forus
4033 Stavanger

Telefon

+47 51 99 00 00

Telefaks

+47 51 99 00 50

Internett

www.statoilhydro.com

Steinar Kolnes

Fra: John Peter Hernes <johnpeterhernes@mac.com>
Sendt: 31. mars 2009 18:17
Til: Thomas Abrahamsen
Kopi: Odd-Even Bustnes; Arne Helvig; Steinar Kolnes; Steinar Kolnes; Magnus Jonsbråten
Emne: Re: Company X - JIR

Company X har vel bare ett eneste mål. Det er å beskytte seg selv mot å) erstatningsansvar og b) at informasjon som kan skade deres omdømme spres. De er vel i samme situasjon som Biofuel var: Spredning av negative rykter kan være helt ødeleggende for deres muligheter for å gjøre business i fremtiden.

Mvh

John Peter Hernes
Johnpeterhernes@mac.com

Sendt fra min iPhone

Den 31. mars. 2009 kl. 18.09 skrev Thomas Abrahamsen <thomas.abrahamsen@kluge.no>:

John Peter/Magnus,

Jeg følger med dette opp spørsmål fra Arne før konkursen om det var forhold til hinder for at JIR kunne slippes til utvalgte investorer. Jeg har rettet denne forespørselen videre til Company X i London. Svaret var klart nei. Enhver tilgang til JIR (eller rettere sagt informasjon gitt av Company X som inngår i JIR) for noen andre enn Biofuel AS (nå representert ved boet) eller Perennial Bioenergy AS vil etter Company X sin oppfatning være brudd på NDA'en og danne grunnlag for et erstatningsansvar.

Vi må forholde oss til NDA'en, og der står det uttrykkelig at informasjon mottatt fra Company X ikke skal slippes til andre uten etter samtykke. Når slikt samtykke ikke blir gitt, vil jeg sterkt fraråde å gi utenforstående tilgang til fortrolig informasjon (det være seg investorer, journalister med videre). Mailen fra Company X anviste til og med at partene skulle ha et solidaransvar for hverandres oppfyllelse av konfidensialitetsforpliktelsen. Jeg kan ikke se at det er grunnlag for dette, men det viser litt av holdningen hos Company X.

Mitt klare råd er å la JIR forbli konfidensiell, slik som avtalt i NDA'en.

Med vennlig hilsen/Kind regards
Thomas Abrahamsen
Advokat/Attorney

KLUGE Advokatfirma DA
Maskinveien 32, Forus
PO Box 277
N-4066 Stavanger

Office: + 47 51 95 83 00
Fax: + 47 51 95 83 01
Mobile: + 47 971 87 810
www.kluge.no

This e-mail with attached documents is only for the addressee indicated above. The e-mail and documents may contain confidential information. If you are not the correct addressee or are responsible for transfer of this e-mail with attached documents to the correct addressee, any copying or further transfer of information contained herein is expressly forbidden. If you have received this e-mail by mistake, you are kindly requested to immediately inform me thereof by e-mail and delete the e-mail and the received documents.

Steinar Kolnes

Fra: Siv Helen Rygh Torstensen [SIHRYT@StatoilHydro.com]
Sendt: 3. september 2009 21:15
Til: Steinar Kolnes; Øistein Johannessen
Kopi: Arne Helvig
Emne: RE: Ang. korrupsjonsbeskyldninger mot BioFuel AS

[Viser til henvendelsen nedenfor.](#)

[StatoilHydro har tidligere overfor Biofuel og Perennial tilkjennegitt at vi ikke ønsker å bidra i en granskning/etterforskning og vi har ikke endret standpunkt i forhold til dette.](#)

med vennlig hilsen

[Siv Helen Rygh Torstensen](#)

From: Steinar Kolnes [mailto:steinar@solarharvest.eu]
Sent: 2. september 2009 18:31
To: Øistein Johannessen; Siv Helen Rygh Torstensen
Cc: 'Arne Helvig'
Subject: Ang. korrupsjonsbeskyldninger mot BioFuel AS

Siv Helen Rygh Torstensen,

I forbindelse med oppfølging av korrupsjonssaken her i Ghana, hvor angivelig BioFuel skulle vært innblandet, har vi fått informasjon om at det var Kroll Inc. som forsto etterforskningen her i Ghana.

Vi har grunn til å tro at dette er det selskapet som ofte benevnes som det London baserte integrity selskapet i Joint Investigation Report.

Vi har også igjen fått bekreftet at det som har blitt påstått ang. korrupsjonsanklagene ikke kan ha skjedd og at det er grunn til å anta at Kroll har blitt villedet.

Imidlertid har disse falske anklagene medført at aksjonærene tapte alle sine verdier i Biofuel AS. Dette fordi det i praksis er umulig å reise ny kapital til et selskap som er mistenkt for korrupsjon.

Krolls manglende kvalitetssikring burde være en vekker for Statoil da vi har grunn til å tro at Statoil benytter Kroll in andre prosjekter.

Vi mener derfor at det vil være Statoil sin interesse å finne ut hva som egentlig har skjedd i denne saken.

Kroll har også tidligere gjort feil, bla. i forbindelse med oppdraget for ex. president Leonid Kuchma hvor presidenten ble knyttet til drapet på den undersøkende journalisten Heorhiy Gongadze. I denne saken kom Kroll til at beviser mot oppdragsgiveren (ex. Presidenten) var falske, mens Amerikanske FBI og andre kom til den motsatte konklusjonen.

Vi ønsker med dette å invitere Statoil til å finansiere en full etterforskning av saken for å få avdekke hva som egentlig har skjedd.

Vi vil i alle tilfeller arbeide videre med saken og iverksetter omfattende granskning av det vi mener er falske korrupsjonsanklager rettet mot Biofuel AS og personer i nær tilknytting til Biofuel AS.

Vi ønsker en tilbakemelding om Statoil ønsker å bistå med en oppklaring, senest innen utgangen av fredag den 4. Sep. 09.

Steinar Kolnes

CEO and Director

US phone number: +1 954 607 7670

Norway Headquarter

Solar Harvest AS / Biofuel Africa AS

Verven 12C NO-4014 Stavanger, Norway

Mobile Norway: +47 90 04 23 74

Mail: steinar@solarharvest.eu

Biofuel Africa Ltd. (Ghana)

3rd Floor, Teachers Hall Complex, Education Loop, 4 Barnes Close, Adabraka, Accra

PMB 183 KAPT, Accra, Ghana

Mobile Ghana: +233 27 8872944 Alternative: 0249649737

Email: steinar@biofuel.no

www.biofuel.no

The information contained in this message may be CONFIDENTIAL and is intended for the addressee only. Any unauthorised use, dissemination of the information or copying of this message is prohibited. If you are not the addressee, please notify the sender immediately by return e-mail and delete this message.

Thank you.

STAVANGER TINGRETT

Dok 35

Advokat Hege Birkeland Ersdal
Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA
Postboks 1829 Vika

0123 OSLO

Deres referanse

Vår referanse

Dato

11-108237PRI-STAV

23.12.2011

Steinar Kolnes m.fl. - Statoil ASA v/ styrets formann

Det vises til tidligere prosesskriv i saken hvor det er fremmet 1.) begjæring om fremleggelse av dokumentasjon og 2.) begjæring om avskjæring av vitnebevis. Retten vil i det følgende ta stilling til begge begjæringene.

1.) Begjæring om fremleggelse

Saksøkerne Steinar Kolnes m.fl. har fremmet krav om fremleggelse av rapporten Integrity Due Diligence report (heretter IDD-rapporten) samt de versjoner av Statoils Due Diligence rapport som måtte foreligge. Begge rapportene er utarbeidet i forbindelse med Statoil New Energy AS sin potensielle investering i selskapet Biofuel AS.

Saksøkerne viser til straffeprosessloven § 210 og anfører at dokumentene vil ha betydning som bevis i saken. Det er blant annet vist til at IDD-rapporten er sentral for tolkningen av QUOTE A. Rapporten vil også kunne belyse beskyldningens sannhet samt hvorvidt informasjonsinnhentingen til saksøkte har vært forsvarlig eller ikke. Hensynet til underleverandøren kan ivaretas ved å avholde rettsmøtet for lukkede dører. Det er også vist til rettens plikt til å sørge for fullstendig opplysning av saken.

Saksøkte Statoil ASA har fremmet innsigelser mot fremleggelse av IDD-rapporten samt eventuelle versjoner av Due Dilligence rapporten. Selskapet viser til at den nevnte dokumentasjonen ikke kan ha bevismessig betydning i saken. Det anføres videre at rapporten ikke besittes av de av saksøkerne nevnte personer Michael Price og Helge Lund. Det anføres også at en beslutning om fremleggelse ville være i strid med vernet mot selvinkriminering som følger av straffeprosessloven og EMK artikkel 6 nr. 1.

Rettens vurdering av fremleggelsesbegjæringen

I medhold av straffeprosessloven § 210 kan det begjæres utlevering av ”ting som antas å ha betydning som bevis”. Det er et vilkår for pålegg om utlevering at besitteren har vitneplikt. Det er ikke tvilsomt at bestemmelsen får anvendelse i private straffesaker.

Postadresse
Postboks 158, 4001 Stavanger

Sentralbord
51 29 91 00

Saksbehandler
Venke Mihle Sekse

Bankgiro

Organisasjonsnummer
974735490

Kontoradresse
Tinghuset, Bergelandsgt. 10, Stavanger

Telefaks
51 59 41 00

Telefon
51 29 91 70

Ekspedisjonstid
0800-1530

Internett/E-post

stavanger.tingrett@domstol.no

Hvorvidt fremleggelsen av den etterspurte dokumentasjonen antas å ha betydning som bevis i saken må vurderes på bakgrunn av de krav som er fremsatt. Både kravet om mortifikasjon etter straffeloven § 253 og kravet om oppreisningserstatning etter skadesserstatningsloven § 3-6 første ledd forutsetter at fremleggelsen av QUOTE A innebærer en ærekrenkelse. Hvorvidt sitatet er av en krenkende karakter eller ikke er et spørsmål som beror på en vurdering av sitatet slik det ble fremsatt, den situasjonen hvori sitatet ble fremmet og/eller kommentert og sitatets virkning på fornærmede. Vurderingen er dermed, så vidt retten kan se, fullstendig uavhengig av det dokumentet som sitatet er hentet fra.

Den aktsomhetsvurderingen som eventuelt må foretas i vurderingen av oppreisningskravet vil også knytte seg til sitatets krenkende karakter som sådan og vil således heller ikke avhenge av den kilden det er hentet fra. Spørsmålet vil være om Statoil under de gitte omstendigheter burde forstått at sitatet kunne medføre en krenkelse av saksøkernes æresfølelse eller deres gode navn og rykte og om selskapet på den bakgrunn burde handlet annerledes.

Retten kan på denne bakgrunn ikke se at IDD-rapporten er egnet til å belyse de krav som saksøkerne har fremmet. Retten kan etter de samme betraktninger heller ikke se at en Due Dilligence rapport vil kunne få betydning som bevis i saken. På denne bakgrunn har retten kommet til at begjæringen om utlevering etter straffeprosessloven § 210 ikke skal etterkommes.

Det legges til at Statoil har bevisbyrden for beskyldningens sannhet, jf. straffelovens § 249 første ledd. I denne forbindelsen vil IDD-rapporten kunne være et relevant bevis. Hvorvidt Statoil ønsker å føre slike bevis er imidlertid opp til selskapet selv å vurdere.

Saksøkerne har også anført at tvistelovens regler for edisjonsplikt får anvendelse i forhold til erstatningsspørsmålet. Retten bemerker at tvistelovens regler om bevis ikke får anvendelse for sivile krav som reises i privat eller offentlig straffesak etter straffeprosessloven § 427. Det vises til straffeprosessloven § 428 fjerde ledd og straffeprosesslovens kommentarutgave (Bjerke og Keiserud, 4. utg.) på side 1396.

Etter dette har retten ikke grunn til å behandle spørsmålet om Statoil eventuelt er vernet mot selvinkriminering etter straffeprosesslovens regler eller EMK artikkel 6 nr. 1.

2.) Spørsmålet om bevisavskjæring

Statoil har fremmet begjæring om bevisavskjæring etter straffeprosessloven § 295 i forhold til saksøkernes vitneliste. Det er vist til at saksøkerne ønsker å føre 19 vitner og at enkelte av vitnene ikke har relevans i forhold til de spørsmål retten skal avgjøre. Utover Helge Lund er det ikke kommentert hvilke av vitnene saksøkte anser for å være overflødige.

Saksøkerne Steinar Kolnes m.fl. har anført at de angitte vitnene har tilknytning til sakens faktiske forhold og at de er nødvendige for sakens opplysning. Saksøkerne har ikke gitt noen nærmere begrunnelse for hvert enkelt vitne, men det er i prosesskriv av 18. november 2011 varslet at en nærmere gjennomgang og konkretisering vil bli foretatt. Retten kan ikke se at det på tidspunktet for denne beslutningen er gjennomført.

Straffeprosessloven § 295 hjemler avskjæring av bevis under hovedforhandlingen. Det er straffeprosesslovens § 273 som hjemler avskjæring av bevis forut for hovedforhandlingen i ærekrenkelsessaker, men denne gjelder kun sannhetsbevis. Basert på saksøktes prosesskriv av 7. september 2011 er retten av den oppfatning av at saksøkte i denne saken ikke ønsker å føre bevis for beskyldningens sannhet.

I private straffesaker er det retten som innkaller vitner, jf. straffeprosessloven § 417. Beslutningen om hvilke vitner som skal innkalles tas av den rett som behandler saken, jf. bestemmelsens siste ledd. Beslutningen tas med hensyn til at retten våker over at saken blir fullstendig opplyst, jf. straffeprosessloven § 294, samtidig som den har et ansvar for å nekte bevisførsel under hovedforhandlingen som er uten betydning for saken, jf. straffeprosessloven § 295.

Basert på de temaene som skal behandles i den kommende hovedforhandlingen, jf. over, kan retten ikke se at alle de vitnene som er påberopt av saksøkerne vil ha slik betydning for saken at det er hensiktsmessig eller nødvendig å føre dem. **Retten gir etter dette saksøkerne frist til 10. januar 2012 med å presisere hvilke vitner som er hensiktsmessige og nødvendige. Innen samme frist må saksøkerne redegjøre kort og konkret for hva hvert enkelt vitne skal forklare seg om slik at retten får tilstrekkelig grunnlag for å fatte sin beslutning.**

Dersom slik konkretisering ikke blir foretatt innen fristen vil retten fatte sin beslutning basert på det foreliggende materialet. Det vises til straffeprosessloven § 409 første ledd siste setning om rettens plikt til å fremme saken uten unødige opphold.

For øvrig vises det til saksøkernes prosesskriv av 22. desember 2011 hvor det bes om utsettelse av hovedforhandlingen. Basert på overnevnte, og forutsatt at denne beslutningen ikke påankes, kan retten ikke se at det på dette tidspunktet er behov for noen utsettelse. Den planlagte datoen for hovedforhandling blir dermed stående.

Likelydende brev er sendt til alle parter.

Stavanger tingrett

Lars Ole Sikkeland
dommerfullmektig

Bilag 1

Vår dato
04.07.2012

Vår referanse
NOR HR ONS / Q1179528

Vår saksbehandler
JE

Deres dato

Deres referanse

Konfidensielt

Lars Ole Sikkeiland
Jembanevegen 18
4353 KLEPP STASJON

TILBUD OM STILLING

Vi viser til samtale og tilbyr deg herved stilling som legal counsel legal i enheten LEG CORPORATE LEGAL.

Arbeidssted vil være Stavanger.

Din nærmeste overordnede vil være leder for LEG COR.

Tillredelse etter nærmere avtale.

Din lønn vil være kr 700.000 pr. år (lønnsgruppe 12). Første justering vil skje i forbindelse med årlig lønnsregulering i 2013.

I tillegg tilkommer du bilgodtgjørelse og billån etter Statoils til enhver tid gjeldende retningslinjer som beskrevet i vedlegg.

Tilbudet er gyldig i 10 dager etter mottakelse.

Vi håper du aksepterer vårt tilbud og vedlegger ansettelseskontrakt i to eksemplarer.

Ett eksemplar av kontrakten i signert stand, samt vedlagte skjemaer i utfylt stand, returneres til Claudia Rekdal Antwi, Statoil ASA, CSO GBS HRC ARI RCR, 4035 Stavanger, innen tilbudets gyldighetstid.

Med vennlig hilsen
Statoil ASA

for
Siv Helen Rygh Torstensen
Vice president, LEG COR

Vedlegg: Ansettelseskontrakt i 2 eks.
Stillingsavhengige vilkår
Arbeidsreglement
Taushetserklæring
Skjema for personlige opplysninger
Erklæring interessekonflikt

Selskap
Statoil ASA
Foretaksregister
NO 923 609 016 MVA

Postadresse
NO-4035 STAVANGER
Norge

Besøksadresse
Forusbeen 50
Forus
4033 Stavanger

Telefon
+47 51 99 00 00
Telefaks
+47 51 99 00 50

Internett
www.statoil.com

ANSETTELSESKONTRAKT

mellom

Statoil ASA

Organisasjonsnummer 923609016
Forusbeen 50, 4033 Stavanger
(heretter kalt Selskapet)

og

Lars Ole Sikkeland (heretter kalt Arbeidstaker)

født 21. juni 1979

er det i dag inngått slik ansettelseskontrakt:

1. ANSETTELSE OG TILTREDELSE

Arbeidstaker ansettes som legal counsel legal med tiltredelse etter nærmere avtale.

For ansettelsesforholdet gjelder en prøvetid på 6 måneder. Dersom Arbeidstakeren i prøvetiden har fravær som ikke skyldes arbeidsgiver, vil prøvetiden bli tilsvarende forlenget. Eventuell forlengelse av prøvetiden skal varsles skriftlig før utløpet av prøvetiden.

2. TARIFFAVTALER

Arbeidsforholdet reguleres av hovedavtaler mellom NHO og henholdsvis Lederne, LO, NITO, Tekna og YS, overenskomster mellom henholdsvis NHO/OLF og IE (Bransjeavtalen) og YS (Oljeoverenskomsten), samt lokale særavtaler.

3. ARBEIDSSTED

Selskapet har kontorer og virksomhet på flere steder, både i Norge og utlandet. Arbeidssted ved tiltredelse vil være Stavanger-området. Reisevirksomhet må påregnes. Visse stillinger forutsetter stor fleksibilitet med hensyn til reisevirksomhet og geografisk mobilitet.

Dersom Arbeidstaker skal arbeide utenfor Norge i mer enn 1 måned sammenhengende, skal det før utreise inngås skriftlig avtale om forhold knyttet til utenlandsoppholdet.

4. FUNKSJON OG ANSVAR

Arbeidstaker plikter å utføre alle oppgaver som Selskapet pålegger ham/henne og som naturlig følger av eller omfattes av stillingen i lys av selskapets praksis og praksis i bransjen.

Selskapet har rett til å foreta endringer i arbeidsoppgaver, stillingsbetegnelse og ansvarsområde når dette er begrunnet i virksomhetens behov eller arbeidstakers forhold.

Arbeidstaker plikter videre å sette seg inn i, holde seg oppdatert om, og følge Selskapets til enhver tid gjeldende styrende dokumentasjon og retningslinjer som er relevant for arbeidsforholdet.

5. ARBEIDSTID

Normalarbeidstiden i Selskapet ved tiltredelse er fra kl.08.00 til kl.16.00, mandag til fredag. Den alminnelige arbeidstid er 7,5 timer pr. dag og 37,5 timer pr. uke. I tillegg kommer 30 minutter hvilepause for alle som har en daglig arbeidstid på minst 5 timer. Pausen skal normalt tas i tidsrommet fra kl. 11.00 til 13.00.

For skiftarbeid vises til Selskapets til enhver tid gjeldende tariffavtaler og skiftplaner med hensyn til arbeidstidens lengde og plassering.

I den grad det avtales særlig arbeidsstidsordning jf. lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. av 17. juni 2005 nr. 62 ("arbeidsmiljøloven") § 10-2 andre, tredje eller fjerde ledd, vil det fremgå av et eget vedlegg som vil være en del denne avtalen.

Arbeidstaker kan pålegges å utføre nattarbeid og søndagsarbeid samt inngå i vaktordninger innenfor de rammer som følger av arbeidsmiljøloven.

Arbeid utover ordinær arbeidstid må påregnes og kan pålegges innenfor de rammer som følger av arbeidsmiljøloven. Arbeidstakeren får betalt godtgjørelse for arbeid utover ordinær arbeidstid i henhold til Selskapets tariffavtaler og Selskapets til enhver tid gjeldende bestemmelser.

Godtgjørelse for arbeid utover ordinær arbeidstid er inkludert i grunnlønnen, jf. punkt 6.1.

6. LØNN OG ANDRE VILKÅR

6.1 Grunnlønn

Grunnlønn ved tiltredelse er kr 700.000.

Grunnlønnen er gjenstand for en årlig vurdering.

Grunnlønn utbetales i henhold til de til enhver tid gjeldende bestemmelser i Selskapet, for tiden månedlige rater med 1/12 del hver måned med unntak av juni måned, hvor det i stedet utbetales feriepenger i henhold til lov om ferie av 29. april 1988 nr. 21 ("ferieloven") og de til enhver tid gjeldende bestemmelser i Selskapet.

6.2 Ferie

Retten til ferie og feriepenger og reglene for fastsettelse av ferietidspunktet følger ferieloven, samt Selskapets til enhver tid gjeldende retningslinjer.

6.3 Reise og diettutgifter

Ved reiser i Selskapets tjeneste refunderes reise- og diettutgifter etter det til enhver tid gjeldende reiseregulativ i Selskapet/administrative bestemmelser.

6.4 Andre ytelser/godtgjørelser

For skiftrelaterte tillegg vises til de til enhver tid gjeldende tariffavtaler og Selskapets til enhver tid gjeldende bestemmelser.

For stillingsavhengige vilkår vises til de til enhver tid gjeldende tariffavtaler og Selskapets til enhver tid gjeldende bestemmelser.

7. PENSJON OG FORSIKRINGER

Arbeidstaker er omfattet av den til enhver tid gjeldende generelle pensjonsordning i Selskapet.

Arbeidstaker er videre omfattet av de til enhver tid gjeldende forsikringsordninger Selskapet måtte ha.

Selskapet forbeholder seg retten til å endre, herunder avvikle, pensjons- og forsikringsordningene, innenfor de begrensninger som følger av lovgivningen.

8. STYREVERV, ARBEIDSFORHOLD ELLER ANDRE OPPDRAG

Alle styreverv, arbeidsforhold eller andre oppdrag Arbeidstaker har i annen virksomhet som har, eller er forventet å ha, kommersielle tilknytninger til Selskapet, må godkjennes av Selskapet. Arbeidstaker skal ikke ha betalte styreverv, arbeidsforhold eller andre oppdrag av noen betydning utenfor Selskapet, med mindre dette er etter avtale med Selskapet. Oppstår det interessekonflikter eller svekkes Arbeidstakers evne til å utføre sitt arbeid eller overholde sine forpliktelser ovenfor Selskapet, skal slik godkjennelse ikke gis, eventuelt trekkes tilbake.

9. TREKK I LØNN

Dersom det blir utbetalt feil i lønn, bonus, provisjon, feriepenger, reise penger eller lignende, kan Arbeidsgiver foreta nødvendig trekk eller justering ved utbetalinger etter at feilen ble oppdaget. Slikt trekk kan også gjøres for forfalte lån eller varekjøp fra bedriften. For øvrig gjelder den trekkadgang som følger av arbeidsmiljøloven § 14-15.

10. OPPSIGELSE OG FRATREDEN

10.1 Oppsigelsesfrist m.m.

Ved eventuell oppsigelse gjelder en gjensidig oppsigelsesfrist på 3 måneder med mindre lenger frist følger av arbeidsmiljølovens regler. Oppsigelsesfristen regnes fra den første dagen i måneden etter at oppsigelsen kommer frem til den annen part.

Dersom det anses påkrevet ut fra Selskapets interesser, plikter Arbeidstaker å rette seg etter pålegg fra arbeidsgiver om fritak for arbeidsplikt og arbeidsrett med virkning for hele eller deler av tidsrommet fra oppsigelse er gitt fra en av partene og frem til oppsigelsestiden utløper. I slike tilfelle opprettholder Arbeidstaker rett til lønn og tilleggssytelser ut oppsigelsestiden.

I prøvetiden gjelder en gjensidig oppsigelsestid på 14 dager regnet fra den dag oppsigelsen fant sted.

10.2 Opphør ved oppnådd pensjonsalder

Ansettelsesforholdet opphører uten forutgående oppsigelse ved oppnådd pensjonsalder, for tiden 67 år.

10.3 Tilbakelevering av Selskapets eiendeler

Ved fratreden, uansett grunnlaget for arbeidsforholdets opphør, plikter Arbeidstaker å levere tilbake Selskapets eiendeler, herunder men ikke begrenset til, for eksempel dokumenter, elektronisk lagrede opplysninger, datautstyr, mobiltelefon, adgangskort mv., uansett hvor disse befinner seg og hvordan de er lagret.

Arbeidstaker skal på forlangende undertegne en erklæring om ikke å være i besittelse av eller å ha overlevert til uvedkommende Selskapets dokumenter, datafiler mv. Arbeidstaker har ikke under noen omstendighet rett til å holde tilbake slike eiendeler, dokumenter m.v.

11. TAUSHETSPLIKT M.M.

Arbeidstaker plikter å overholde Selskapets taushetsregler og skal signere Selskapets standard taushetsplikterklæring. Arbeidstaker må for øvrig behandle all informasjon på en måte som ikke skader Selskapets legitime interesser.

Arbeidstaker plikter å undertegne eventuell særskilt taushetserklæring dersom stillingen eller forholdene for øvrig nødvendiggjør dette.

12. PERMISJONER

Arbeidstaker har rett til permisjon i overensstemmelse med gjeldende lovverk og de til enhver tid gjeldende retningslinjer for Selskapet.

13. IMMATERIELLE RETTIGHETER

Eiendomsrett til oppfinnelser, patenter, patentsøknader, åndsverk, knowhow, databaser, design, data, prosesser, software, skriftlig eller visuelt materiale og ethvert annet resultat og enhver annen immateriell rettighet som skapes som

en følge av eller i forbindelse med det arbeid Arbeidstaker har utført i løpet av ansettelsesforholdet, eller som kan bli resultat av det arbeid Arbeidstaker har utført i løpet av ansettelsesforholdet, enten alene eller sammen med andre, skal automatisk og i sin helhet tilfalle Selskapet uten kostnader. Selskapet skal ha en ubegrenset og eksklusiv rett til å utnytte slike resultater og immaterielle rettigheter vederlagsfritt. Slike resultater og immaterielle rettigheter skal uten unntak anses å ha blitt til eller utviklet i forbindelse med arbeidsforholdet, og derved eies av Selskapet, dersom utnyttelse av rettighetene faller innenfor Selskapets virksomhetsområde. Dette gjelder uavhengig av om Arbeidstaker har skapt eller utviklet resultatet eller rettigheten utenfor arbeidstiden eller utenfor Selskapets lokaler. Søkes innen 12 måneder etter at Arbeidstaker har fratrudd sin tjeneste for Selskapet, patent på en oppfinnelse som er gjort av Arbeidstaker, skal den, såfremt utnyttelsen av oppfinnelsen faller innenfor Selskapets virksomhetsområdet og Arbeidstakers arbeidsoppgaver for Selskapet, eller oppfinnelsen utgjør resultatet av en nærmere angitt oppgave som Arbeidstakeren ble gitt i sin tjeneste for Selskapet, anses oppfinnelsen som gjort i løpet av ansettelsesforholdet med mindre Arbeidstaker kan sannsynliggjøre noe annet. Ovennevnte gjelder med de begrensninger som måtte være fastsatt ved preseptoriske bestemmelser i henhold til lov om oppfinnelser gjort av arbeidstakere av 17. april 1970 nr. 21 og lov om patenter av 15. desember 1967 nr. 9 med eventuelle senere endringer, herunder eventuelle preseptoriske regler om vederlag til arbeidstaker, og Selskapets til enhver tid gjeldende retningslinjer for vederlag til ansatte for oppfinnelser. Når Arbeidstaker gjør en oppfinnelse skal Arbeidstaker uten unødig opphold gi Selskapet skriftlig melding om dette med opplysning om hva oppfinnelsen består i. Arbeidstaker har en særlig plikt til å holde oppfinnelsen strengt hemmelig frem til Selskapet har beskyttet oppfinnelsen rettslig f. eks. ved å innlevere søknad om patent, eller Selskapet skriftlig har bekreftet at oppfinnelsen ikke lenger må hemmeligholdes.

Arbeidstaker er forpliktet til, både i løpet av ansettelsesforholdet og etter opphør av ansettelsesforholdet, å bidra til at Selskapet kan beskytte, bruke og forbedre Selskapets rettigheter i henhold til ovennevnte avsnitt, inklusive men ikke begrenset til, det å undertegne erklæringer, dokumenter og tillatelser så vel som å legge frem all den informasjon Selskapet anser nødvendig og hensiktsmessig (i) for å overføre rettigheter til Selskapet eller (ii) for at Selskapet skal oppnå beskyttelse for, samt kunne forsvare de overførte rettigheter overalt i verden.

Arbeidstaker har ikke anledning til å på noen måte bruke eller utnytte slike resultater eller immaterielle rettigheter som Selskapet etter denne bestemmelse eier på noen annen måte enn i forbindelse med sitt arbeid for Selskapet.

14. ETIKK OG OPPTREDEN

Selskapet stiller høye etiske krav til sine ansatte. Arbeidstaker er forpliktet til å gjøre seg kjent med, holde seg oppdatert med og følge Selskapets til enhver tid gjeldende etiske retningslinjer og øvrige bestemmelser om etikk og opptreden i Selskapet, og skal signere Selskapets erklæring vedrørende interessekonflikt.

Arbeidstaker eller dennes nærstående må ikke betinge seg eller motta økonomiske fordeler i noen som helst form - direkte eller indirekte - i anledning av eller i forbindelse med Selskapets forretninger.

Arbeidstaker skal behandle andre ansatte med respekt og ved sin opptreden bidra til et godt arbeidsmiljø i Selskapet. Ledere har et særskilt ansvar for å tilrettelegge for et godt arbeidsmiljø innenfor egen enhet.

Arbeidstaker er kjent med at brudd på Selskapets retningslinjer om etikk og opptreden kan medføre disiplinære reaksjoner som oppsigelse eller avskjed.

15. INFORMASJONSSYSTEMER

Alle informasjonssystemer som gjøres tilgjengelig for Arbeidstaker (som for eksempel PC, software, databaser, informasjonssystem for Internett og Intranett) samt informasjon i disse systemene tilhører Selskapet.

Arbeidstaker skal benytte Selskapets informasjonssystemer i forbindelse med arbeidet for Selskapet. Privat bruk er kun tillatt ved behandling av ordinær informasjon i begrenset omfang.

All lisensiert software som Arbeidstaker benytter i sitt arbeid for Selskapet skal være godkjent av Selskapet.

Arbeidstaker er forpliktet til å gjøre seg kjent med og holde seg oppdatert med Selskapets til enhver tid gjeldende retningslinjer vedrørende interne og eksterne informasjonssystemer og konsekvensene ved brudd på disse retningslinjene.

16. TIDLIGERE AVTALER

Denne ansettelseskontrakten regulerer alle forhold knyttet til Arbeidstakers ansettelsesforhold med Selskapet og erstatter eventuelle tidligere avtaler mellom Arbeidstaker og Selskapet i anledning ansettelsesforholdet.

Arbeidstaker bekrefter at han ikke er bundet av noen avtalemessige eller andre forplikter overfor en annen part, herunder tidligere arbeidsgiver, som forhindrer han fra eller på noen måte begrenser han fra å ta ansettelse eller utføre sine plikter etter ansettelseskontrakten.

17. LOWALG

Denne ansettelsesavtalen og det kontraktsmessige forholdet mellom Arbeidstaker og Selskapet er underlagt og skal bli fortolket i samsvar med norsk rett.

Dersom Arbeidstaker utfører arbeid i utlandet, og deler av denne avtalen er ugyldig eller på annen måte strider mot ufravikelig lokal lovgivning, skal de øvrige bestemmelsene i denne avtalen likevel være gjeldende. Avtalen skal igjen gjelde i sin helhet når Arbeidstaker forlater angjeldende jurisdiksjon.

Denne avtale er utferdiget i 2 originaler hvorav partene beholder en hver.

Sted Stavanger dato 4/7 2012

for Statoil ASA

Siv Helen Rygh Torstensen
Vice president, LEG COR

Lars Ole Sikkeland

Marius Emberland

Fra: Lars Ole Sikkeland <l.o.sikkeland@gmail.com>
Sendt: 3. juli 2012 14:52
Til: toralf.haver@haver.no
Emne: Fwd: CV og karakterutskrifter
Vedlegg: CV.doc; karakterutskrifter.pdf

Toralf,

Her kommer CV og karakterutskrifter. Jeg skal forberede referansene på at du kommer til å ringe, men rekker nok ikke det før litt senere i dag. Bergljot har tlf. 994 72 033 (22 03 59 26) og Helge har tlf. 908 10 053 (51 29 91 01).

Jeg hører fra deg.

Mvh

Lars Ole S.

Lars Ole Sikkeland

dommerfullmaktlig
Stavanger tingrett
adr: Postboks 159, 4001 Stavanger
tel: 51 29 91 42 faks: 51 59 11 00
www.domstol.no/stavanger

Marius Emberland

Fra: Claudia Rekdal Antwi <CLRA@statoil.com>
Sendt: 13. juli 2012 13:42
Til: Lars Ole Sikkeland
Kopi: Catherine Marchand Støle
Emne: Welcome to Statoil

We have received your signed employment contract
**Congratulations on your new position
and welcome to Statoil**

If not already agreed upon, please contact your leader in Statoil *directly* to confirm time and place for your first day at work.

On commencement of employment, please ensure that your HR leader receives a copy of your latest employment reference along with any educational certificates that are still outstanding.

Remember to send in your tax card to the payroll department.
Please note "new employee" on the card.

Statoil ASA
Attn: GDS NCR HR Payroll,
Lomsbreen 50
4035 Stavanger

Best regards,
Claudia Antwi
For Statoil ASA

The information contained in this message may be CONFIDENTIAL and is intended for the addressee only. Any unauthorised use, dissemination of the information or copying of this message is prohibited. If you are not the addressee, please notify the sender immediately by return e-mail and delete this message.
Thank you

STAVANGER TINGRETT

Advokat Hege Birkeland Ersdal
Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA
Postboks 1829 Vika

0123 OSLO

Deres referanse

Vår referanse

11-108237PRI-STAV

Dato

13.08.2012

Steinar Kolnes m.fl. - Statoil ASA v/ styrets formann

Det vises til Høyesteretts kjennelse av 6. juli 2012 i sak 2012/1194 Arne Helvig m.fl. mot Statoil ASA hvor anken over Stavanger tingretts beslutning av 23. desember 2011 ble forkastet.

I lys av Høyesteretts kjennelse bes opplyst om begjæringen om bevisopptak samt provokasjoner som angitt i blant annet saksøkers anke til Gulating lagmannsrett punkt 4.2.2 opprettholdes.

Retten ber også opplyst om det er andre prosessuelle forhold som eventuelt bør behandles før ny hovedforhandling berammes.

Retten gir begge parter frist til **03.09.2012** for å komme med tilbakemeldinger som forespurt. Retten tar deretter sikte på å beramme ny hovedforhandling innen kort tid.

Likelydende brev er sendt til alle parter.

Stavanger tingrett

Lars Ole Sikkeland
dommerfullmektig

Postadresse
Postboks 159, 4001 Stavanger

Sentralbord
51 29 91 00

Saksbehandler
Venke Mihle Sekse

Bankgiro

Organisasjonsnummer
974735490

Kontoradresse
Tinghuset, Bergelandsgt. 10, Stavanger

Telefaks
51 59 41 00

Telefon
51 29 91 70

Ekspedisjonstid
0800-1530

Internett/E-post

stavanger.tingrett@domstol.no

Stavanger tingrett
Postboks 159
4001 Stavanger

PROSESSKRIV
TIL
STAVANGER TINGRETT

Oslo, 3. september 2012
Vår ref.: 1628739.1-110102 NORING/NORING
Ansvarlig advokat: Hege Birkeland Ersdal

Sak nr.: 11-108237PRI-STAV

- Saksøker 1:** Steinar Kolnes
Sør Kolnesveien 78
4050 Sola
- Saksøker 2:** Finn Byberg
Roaldsøyveien 58
4085 Hundvåg
- Saksøker 3:** Arne Helvig
Fjordtrottveien 2B
4058 Hundvåg
- Saksøker 4:** Ove Martin Kolnes
Ølberghavneveg 34
4053 Ræge
- Saksøker 5:** Biofuel Africa AS
v/styrets leder Arne Helvig
Verven 12C
4014 Stavanger
- Saksøker 6:** Biofuel Africa Ltd.
v/ Arne Helvig
PMB 183 KAPT

ACCRA
Ghana

Prosessfullmektig: Advokat Hege B. Ersdal
Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA
Postboks 1829 Vika
0123 Oslo

Rettslig medhjelper: Advokatfullmektig Ingrid Johanne Nordstrøm

Saksøkt: Statoil ASA
v/styrets leder
Forusbeen 50
4035 Stavanger

Prosessfullmektig: Advokat Kyrre Eggen
Wiersholm, Mellbye & Bech, advokatfirma AS
Postboks 1400 Vika
0115 Oslo

Rettslig medhjelper: Advokatfullmektig Wenche Maartmann-Moe

Saken gjelder: **Krav om mortifikasjon og oppreisning etter ærekrenkelser**

Det vises til tidligere saksforberedelse. I rettens brev av 13. august 2012 er begge parter gitt frist til 3. september 2012 for å komme med tilbakemelding vedrørende diverse prosessuelle forhold. Dette prosesskriv er således rettidig.

Retten ber blant annet opplyst om begjæring om bevisopptak fra saksøkernes side opprettholdes.

I lys av at Statoil i sitt prosesskriv 22. juni 2012 bekrefter at Michael Price har møteplikt, har saksøkerne kommet til at begjæring om bevisopptak forut for hovedforhandling frafalles.

For det tilfelle at det senere skulle vise at Michael Price likevel ikke har møteplikt, tas forbehold om å kreve bevisopptak av ham på et senere tidspunkt.

Saksøkerne er fortsatt av den klare oppfatning at kilden til Quote A og identiteten til Company X er av betydning for saken. Herunder vises til at dette vil ha betydning for vurderingen av hvorvidt Quote A skal anses som videreformidling av ærekrenkende beskyldning fremsatt av andre eller om utsagnet skal likestilles med beskyldning fremsatt

uten kildeangivelse, jf. bl.a. anke til Høyesterett 1. juni 2012 pkt. 3. Saksøkerne har gjentatte ganger provosert opplyst denne informasjonen fra saksøkte, jf. bl.a. anken til Gulating lagmannsrett 6. januar 2012 pkt. 4.2.2 og begjæring om fremleggelse av bevis 19. august 2011 pkt. 3.3.

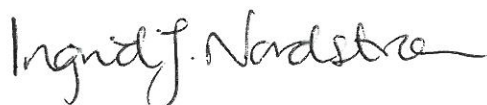
Dersom retten deler saksøkernes syn om at Statoil bør oppgi denne informasjonen, antas at retten på sedvanlig vis kan gi Statoil pålegg om dette gjennom formløs beslutning i brev.

For øvrig bemerkes at det forventes at tingretten oppnevner meddommere i saken i god før berammet hovedforhandling.

Saksøkerne kjenner ikke på nåværende tidspunkt til ytterligere prosessuelle spørsmål som bør avklares før hovedforhandling.

Dette prosesskrivet sendes i to eksemplarer til Stavanger tingrett. To eksemplarer sendes direkte til saksøkte ved advokat Kyrre Eggen.

Oslo, 3. september 2012
Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA
for advokat Hege B. Ersdal

Ingrid Johanne Nordstrøm
advokatfullmektig
E-post: ijn@steenstrup.no

STAVANGER TINGRETT

Advokat Hege Birkeland Ersdal
Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA
Postboks 1829 Vika

0123 OSLO

Deres referanse

Vår referanse

Dato

11-108237PRI-STAV

11.09.2012

Beramming av rettsmøte Steinar Kolnes m.fl. - Statoil ASA v/ styrets formann

Rettsmøte er berammet til

tirsdag 21. januar 2013 kl. 0900 i Stavanger tingrett, rettssal 01, 1. etasje.

Saken antas å vare 4 dager.

Vennligst kontroller rettssalsnummeret i resepsjonen ved frammøte.

Din part og eventuelle vitner bes straks varslet om berammingen. I medhold av tvisteloven § 13-3, pålegges partene å sørge for innkallingen av vitnene til rettsmøtet, om nødvendig ved å utarbeide og sørge for forkynning av vitnestevninger. Skjemaer for vitnestevning kan om nødvendig hentes ut på www.domstol.no. Partene bes videre konferere seg imellom hvilken rettsdag (når saken vil ta flere dager) og hvilket klokkeslett de enkelte vitner skal innstevnes til. Det er viktig å unngå at retten må vente på et vitne, men det er også viktig å vise mest mulig hensyn overfor vitnene. Retten vil som regel ta hovedpausen ca. kl. 1200.

Stavanger tingrett

Lars Ole Sikkeland
dommerfullmektig

Likelydende brev er sendt prosessfullmektigene.

Postadresse
Postboks 159, 4001 Stavanger

Sentralbord
51 29 91 00

Saksbehandler
Venke Mihle Sekse

Bankgiro

Organisasjonsnummer
974735490

Kontoradresse
Tinghuset, Bergelandsgt. 10, Stavanger

Telefaks
51 59 41 00

Telefon
51 29 91 70

Ekspedisjonstid
0800-1530

Internett/E-post

stavanger.tingrett@domstol.no

Stavanger tingrett
Postboks 159
4001 Stavanger

Oslo, 14. september 2012
Vår ref.: 1642465.1-110102 NORING/NORING
Ansvarlig advokat: Hege Birkeland Ersdal

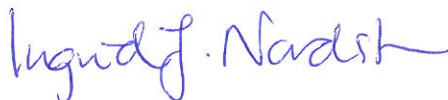
Att.: dommerfullmektig Lars Ole Sikkeland

SAK NR.: 11-108237PRI-STAV: STEINAR KOLNES M.FL. - STATOIL ASA V/ STYRETS FORMANN.

Det vises til rettens brev 11. september 2012 i ovennevnte sak vedrørende beramning av rettsmøte.

I brevet pålegges partene å sørge for innkalling av vitnene til rettsmøtet i medhold av tvisteloven § 13-3. Da dette er en privat straffesak som går etter straffeprosesslovens regler legges fra denne siden til grunn at retten innkaller vitnene, jf. straffeprosessloven § 417 første ledd.

Med vennlig hilsen
Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA
for advokat Hege B. Ersdal

Ingrid Johanne Nordstrøm
advokatfullmektig

STAVANGER TINGRETT

Advokat Hege Birkeland Ersdal
Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA
Postboks 1829 Vika

0123 OSLO

Deres referanse

Vår referanse

11-108237PRI-STAV

Dato

15.10.2012

Steinar Kolnes m.fl. - Statoil ASA v/ styrets formann

Det vises til vedlagte e-post fra Jan Kåre Bredal hvor han ber om en vurdering av sin habilitet. Retten ber partene om eventuelle kommentarer ila. mandag **05.11.2012**.

Likelydende brev er sendt til alle parter.

Stavanger tingrett

Lars Ole Sikkeland
dommerfullmektig

Postadresse
Postboks 159, 4001 Stavanger

Sentralbord
51 29 91 00

Saksbehandler
Venke Mihle Sekse

Bankgiro

Organisasjonsnummer
974735490

Kontoradresse
Tinghuset, Bergelandsgt. 10, Stavanger

Telefaks
51 59 41 00

Telefon
51 29 91 70

Ekspedisjonstid
0800-1530

Internett/E-post

stavanger.tingrett@domstol.no

Sekse, Venke Mihle

Fra: Wessel, Hjørdis Røssland på vegne av Stavanger tingrett (postmottak)
Sendt: 9. oktober 2012 08:06
Til: Sekse, Venke Mihle
Emne: VS: Sak nr. 11-108237PRI-STAV - Meddommer

Fra: Bredal, Jan Kåre [mailto:jkbredal@oceanengineering.com]
Sendt: 8. oktober 2012 21:43
Til: Stavanger tingrett (postmottak)
Emne: Sak nr. 11-108237PRI-STAV - Meddommer

Saksbehandler: Venke Mihle Sekse

Viser til innkalling som meddommer i ovennevnte saksnr., Steinar Kolnes m.fl. mot Statoil ASA v/styrets formann berømmet til 21. januar 2013.

Jeg er i denne saken i tvil om min habilitet. Jeg jobber hos Mechanica AS (oppkjøpt av Oceanengineering AS i 2011) som er et firma som leverer løsninger til undervannsindustrien. Statoil er en av de viktigste kundene for både Mechanica og Oceanengineering.

De siste 3 årene og fram til i dag har jeg vært prosjektleder for prosjekter hvor Statoil er kunde. Dette innebærer tett kontakt og samarbeid med respektive prosjektledere hos Statoil, og deltagelse i offshoreoperasjoner på Statoil installasjoner og fartøy. Arbeidet innebærer også tilbudsarbeid ved nye anbud og prosjekter.

På grunn av den daglige kontakten jeg har med Statoil ASA som kunde ønsker jeg å få vurdert min habilitet.

Ta kontakt dersom noe er uklart eller ytterligere opplysninger er nødvendig.

Med vennlig hilsen,
Jan Kåre Bredal
Tlf. 95708008

Stavanger tingrett
Postboks 159
4001 Stavanger

BEGJÆRING OM BEVISSIKRING

TIL

STAVANGER TINGRETT

Oslo, 18. oktober 2012

Vår ref.: 1642969.1-120884 NORING/NORING
Ansvarlig advokat: Hege Birkeland Ersdal

Saksøker 1: Steinar Kolnes
Sør Kolnesveien 78
4050 Sola

Saksøker 2: Arne Helvig
Fjordtrottveien 2B
4058 Hundvåg

Saksøker 3: Ove Martin Kolnes
Ølberghavneveg 34
4053 Ræge

Prosessfullmektig: Advokat Hege B. Ersdal
Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA
Postboks 1829 Vika
0123 Oslo

Saksøkt: Statoil ASA
v/styrets leder
Forusbeen 50
4035 Stavanger

Prosessfullmektig: Advokat Kyrre Eggen
Wiersholm, Mellbye & Bech, advokatfirma AS
Postboks 1400 Vika
0115 Oslo

Saken gjelder: **Krav om bevissikring utenfor rettssak, jf. tvisteloven kapittel 28**

1 INNLEDNING. PROSESSUALIA.

Saken gjelder bevissikring utenfor rettssak i medhold av tvisteloven kapittel 28.

Begjæringen fremmes i forbindelse med mulig anleggelse av sivil erstatningssøksmål etter fremsettelse og videreformidling av ærekrenkelses i form av anklager om korrupsjon.

Bevissikring utenfor rettssak kan begjæres når beviset kan få betydning i en tvist hvor den som begjærer bevissikringen kan bli part eller partshjelper, og det enten er nærliggende risiko for at beviset vil gå tapt eller bli vesentlig svekket, eller andre grunner tilsier at det er særlig viktig å få tilgang før sak er reist, jf. tvisteloven (tvL.) § 28-2.

Begjæringen rettes i henhold til tvL. § 28-3 annet ledd mot Statoil da det er de som er i besittelse av IDD-rapporten. Videre kan Statoil gi forklaring om hvem som er kilden til anklagene om korrupsjon.

Bestemmelsen utvider motpartbegrepet til også å omfatte den det er nærliggende vil bli berørt om begjæringen blir tatt til følge. I et eventuelt erstatningssøksmål er også den eller de som er kilden til anklagene om korrupsjon potensiell(e) motpart(er). På nåværende tidspunkt er det imidlertid helt uvisst hvem dette er. Det er derfor ikke mulig å angi som motpart også den som det er nærliggende at eventuell sak vil bli reist mot, jf. tvL. § 28-3 annet ledd.

Begjæringen fremsettes for Stavanger tingrett som rett verneing da Statoil ASA har sitt hovedkontor her, jf. tvL. § 28-3 første ledd, jf. § 4-4 tredje ledd.

2 NÆRMERE OM SAKENS FAKTUM

Bakgrunnen for saken er en intensjonsavtale mellom Statoil ASA og Biofuel AS som ble inngått i november 2008 angående investering i Biofuel AS og dets prosjekt i Ghana.

Statoil engasjerte i den forbindelse en ekstern leverandør, kalt Company X, som utarbeidet en Integrity Due Diligence rapport (heretter IDD-rapporten). Ifølge tidligere opplysninger fra Statoil var IDD-rapporten ferdigstilt 17. desember 2008.

De ankende parter har ikke sett IDD-rapporten i sin helhet. Statoil har imidlertid presentert et sitat fra rapporten, som angivelig bygger på en anonym kilde. Det er beskyldningen i dette sitatet, kalt Quote A, som anføres å være en erstatningsbetingende handling.

Quote A lyder slik:

"Mr. XX is the man we use in order to maintain confidential contacts to the Governments of the area. If we have been sure that it was possible to start our project in country YY only with the contact we got from the Tribe we met, this was because Mr. XX brought us to a meeting with a member of a Commission that has the target to deregulate the whole licensing system in country YY. That man, I don't remember his name but he had eyeglasses, assure us that with a little bit of money everything would be alright. Mr. XX asked us a sum, we paid it in an envelope, the man had a brought smile and said that we can consider us as his friends. Then Mr. XX asked for 10 % of that sum and we paid it in despite of the fact that it was a very high fee, but we have been happy because we could start immediately with our work. This is the reason why I accepted to work with Mr. XX in some other projects; he`s a very (reputable) man in "various countries in the region", has a lot of connections and could be very relevant for our company in the near future." (vår understreking)

Sitatet beskriver klart en ulovlig korrupsjonshandling. At Quote A er korrupsjonsanklager er også tidligere lagt til grunn av Gulating lagmannsrett i forbindelse med behandling av spørsmålet om hvorvidt saksøkerne er å anse som "fornærmet" i strafferettslig forstand i saken; *"selv om handlingen beskrevet i Quote A er anonymisert og noe diffus, er det, etter lagmannsrettens syn, ikke tvilsomt at den beskriver en korrupsjonshandling"*, jf. Gulating lagmannsretts kjennelse av 25. februar 2011 i sak nr. 10-160175SAK-GULA/AVD2, s. 16 (vår understreking).

Beskyldningen ble presentert overfor saksøkerne og representanter for selskapet Perennial i møte med Statoil 30. januar 2009. Statoil gav i møtet beskjed om at dersom det ikke kunne bevises at handlingen beskrevet i Quote A ikke var foretatt, ville det ikke bli gjort noen investering i Biofuel-gruppen. På dette møtet var Statoil representert ved Michael Price og Stephanos Orestis.

Deretter trakk Statoil seg fra avtalen den 4. februar 2009.

I kjølvannet av dette kom det en rekke avisoppslag der det ble omtalt at Statoil hadde trukket seg fra intensjonsavtalen på grunn av korrupsjonsanklager.

Advokat Thomas Abrahamsen i advokatfirmaet Kluge ble i februar 2009 engasjert av saksøkerne for å undersøke hvorvidt det var faktisk grunnlag for anklagene som fremsettes i Quote A. Herunder fikk Kluge stille utvalgte spørsmål til Company X. Resultatet av Kluges undersøkelser er nedfelt i en rapport kalt "Joint Investigation Report". Rapporten konkluderer med at hendelsen som beskrevet i Quote A ikke kan ha skjedd.

Saken har videre medført at Biofuel AS, som følge av korrupsjonsanklagene, den 13. mars 2009 måtte melde oppbud og ble tatt under konkursbehandling.

Samme dag, 13. mars 2009, ble Statoil anmeldt for ærekrenkelse. Anmeldelsen ble henlagt 3. april 2009.

Etter dette fremmet de ankende parter privat straffesak ved Stavanger tingrett 24. november 2009 med krav om mortifikasjon og oppreisning etter ærekrenkelser. Hovedforhandling i denne saken er berammet til 21. januar 2013.

Saksøkerne har flere ganger underveis i prosessen i den private straffesaken provosert fremlagt IDD-rapporten fra Statoil. Statoil har motsatt seg utlevering av rapporten.

Saksøkerne har begrunnet begjæringen om fremleggelse av IDD-rapporten i forbindelse med den private straffesaken i straffeprosessloven § 210. i henhold til denne bestemmelsen kan retten pålegge besitteren å utlevere ting som antas å ha betydning som bevis i saken.

Ved Høyesteretts ankeutvalgs kjennelse av 6. juli 2012 i sak 2012/1194 er det imidlertid rettskraftig avgjort at saksøkerne ikke får medhold i sin begjæring om utlevering av IDD-rapporten etter straffeprosessloven § 210.

Saksøkerne tok 27. januar 2012 ut forliksklage for Stavanger forliksråd med krav om erstatning etter fremsettelse av ærekrenkelser. I sitt tilsvarende svar til forliksrådet av 1. mars 2012 avviste Statoil at det er grunnlag for erstatningskravet. Ved avgjørelse fra forliksrådet av 14. mars 2012 ble saken besluttet innstilt. Som dokumentasjon fremlegges:

Bilag 1: Kopi av Stavanger forliksråds beslutning 14. mars 2012

Etter innstillingen av saken for forliksrådet vurderer saksøkerne nå å ta ut sivil søksmål for domstolene med krav om erstatning etter fremsettelse av anklagene om korrupsjon.

På denne bakgrunn begjæres bevissikring for å bevissikre IDD-rapporten. Videre gjelder begjæringen bevissikring av hvilket selskap som er Company X i IDD-rapporten, samt opplysninger om hvem som kilden til anklagen om korrupsjon som omtalt i Quote A i IDD-rapporten.

3 SAKENS RETTSLIGE SIDE

Anvendelsesområdet til tvisteloven kapittel 28 er bevissikring utenfor rettssak – altså før sak er reist, jf. tvl. § 28-2.

Siden erstatningssaken som ble anlagt for Stavanger forliksråd er innstilt, jf. forliksrådets beslutning fremlagt som bilag 1 ovenfor, er saken pr. i dag at det ikke verserer noen sivil erstatningssak for domstolene. Ny sak angående krav om erstatning må eventuelt reises ved inngivelse av stevning til tingretten. Man er altså innenfor anvendelsesområdet til tvisteloven kapittel 28.

Grunnvilkåret for å begjære bevissikring er etter tvl. § 28-2 at beviset kan få betydning i en tvist hvor den som begjærer bevissikringen *"vil kunne bli part eller partshjelper"*. Dette vilkåret er en presisering av det alminnelige vilkåret om rettslig interesse, jf. NOU 2011: 32 s. 988.

Som det fremgår av redegjørelsen ovenfor i pkt. 2, er det tale om tvist knyttet til erstatningsansvar etter fremsettelse og videreformidling av anklager om korrupsjon. Det er på det rene at saksøkerne vil ha rettslig interesse i å få avklart hvorvidt det er grunnlag for krav om erstatning overfor Statoil og den / de som er kilde til opplysningene om korrupsjon. Saksøkerne vil dermed kunne bli part i en tvist/sak for domstolene vedrørende dette. Kravet til rettslig interesse, jf. tvisteloven § 28-2, anføres således å være oppfylt.

Det anføres videre at tilleggsvilkåret om at det "av andre grunner er særlig viktig å få tilgang til beviset før sak er reist" er oppfylt, jf. tvl. § 28-2.

Ordlyd og forarbeider viser at det dreier seg om en streng vurderingsnorm. Hvorvidt vilkåret er oppfylt vil måtte tolkes i henhold til formålene med bestemmelsene om bevissikring, jf. bl.a. Rt. 2010 s. 774 avsnitt 31.

Et av formålene bak reglene om bevissikring er at en part skal kunne vurdere sin rettslige posisjon overfor andre med henblikk på en aktuell rettstvist, jf. NOU 2011: 32 s. 988 og Schei m.fl., *Tvisteloven kommentarutgave Bind II*, s. 1246 – 1247.

Fra forarbeidene hitsettes:

" Bevistilgang har som påpekt et formål som går lenger enn å sikre bevis som ellers kan gå tapt. Uten regler om bevisstilgang vil en part kunne bli stilt i en meget vanskelig situasjon i tilfeller hvor det kan være grunnlag for å fremme et krav eller for å godta et krav som rettes mot parten. Parten kan bli stilt overfor valget mellom å reise sak eller ta til motmæle i saken på et uholdbart faktisk grunnlag eller avstå fra å reise sak eller ta til motmæle i en sak til tross for at faktiske forhold som han ikke kjenner, tilsier noe annet. Like viktig er at manglende mulighet for tilgang til bevis kan medføre at partene ikke forsøker å nå frem til en minnelig ordning gjennom forhandlinger, [...] Ved å få tilgang til bevis i slike situasjoner vil parten samtidig sikre beviset for sin rettslige posisjon om det skulle komme til sak.

I tvisteloven er det et mål å legge til rette for løsninger gjennom forhandlinger før det er reist sak, og reglene må da være slik at partene har et ordentlig grunnlag å forhandle på. Det må også – selvfølgelig – være et mål at reglene er slik at de hindrer at søksmål anlegges på et uholdbart faktisk grunnlag. Skal dette oppnås, må det være et krav om åpenhet om faktiske forhold av betydning også før sak reises. Det må – innen rimelige rammer – kunne pålegges potensielle motparter å gi tilgang til bevis."

(NOU 2001: 32 s. 987 - 988) (Vår understreking)

Overfor Statoil er det for saksøkerne av svært stor betydning å få kjennskap til IDD-rapporten og dens innhold bl.a. for å kunne vurdere hvorvidt det er grunnlag for et erstatningssøksmål mot Statoil for å ha videreformidlet en beskyldning om korrupsjon som fremkommer i denne rapporten. Av samme grunn er det essensielt for saksøkerne å få kjennskap til hvilket selskap som skjuler seg bak betegnelsen Company X og hvem som er kilden til Quote A som er inntatt i IDD-rapporten. Denne informasjonen anføres å ha svært stor betydning for vurderingen av saksøkernes rettslige posisjon, særlig med tanke på vilkåret om ansvarsgrunnlag (aksomhet) med hensyn til et eventuelt søksmål om erstatning.

IDD-rapporten og kjennskap til hvilket selskap som er Company X vil bidra til at saksøkerne kan foreta en mer grundig rettslig vurdering av hvorvidt det er rettslig grunnlag for erstatningskrav mot Statoil. I denne sammenheng påpekes særskilt at IDD-rapporten vil kunne gi nærmere opplysninger om hvilke arbeidsmetoder som er brukt ved innhenting av opplysningene om saksøkerne og deres selskap, hvem som er leverandør av rapporten, og hvorvidt det kan anses aktsomt av Statoil å ha videreformildet Quote A til saksøkerne.

Rt. 2010 s. 774 (Altibox-dommen) gjaldt begjæring om bevissikring utenfor rettssak, nærmere bestemt om en internettleverandør skulle pålegges å opplyse om identiteten til en abonnent når det var anført at abonnenten ved ulovlig fildeling eller medvirkning til dette hadde brutt bestemmelser i åndsverksloven, jf. tvisteloven kapittel 28 sammenholdt med § 22-3 (bevisforbud om opplysninger undergitt lovbestemt taushetsplikt).

Høyesterett kom til at selv om kundeforholdet til internettleverandøren var en taushetsbelagt opplysning etter ekomloven § 2-9, var det grunnlag for bevissikring etter tvisteloven kapittel 28, jf. tvl. § 22-3 andre og tredje ledd.

I premissene uttaler Høyesterett blant annet:

"Krenkelse av rettigheter etter åndsverksloven gir rettighetshaveren rett til å kreve erstatning. Når lovgivningen hjemler slik erstatningsrett, kan jeg ikke se at rettighetshaveren ikke skal kunne benytte seg av bevissikring for å bringe på det rene identiteten til personer som det kan være aktuelt å fremme et erstatningskrav mot. Et krav om at rettighetshavere må forfølge mulige krenkelser via politi- og påtalemyndighet, vil for øvrig være i dårlig samsvar med Norges folkerettslige forpliktelser etter TRIPS-avtalen. Om et krav om bevissikring skal kunne føre frem, må - også i disse tilfeller - bero på den avveining som skal foretas etter § 22-3 tredje ledd." (avsnitt 51)

Dommen anføres å ha stor overføringsverdi til foreliggende sak. Det er her tale om tilfeller hvor noen anføres å ha gjort en ulovlig og erstatningsbetingende handling, men hvor man ikke kjenner identiteten til denne. I saksøkernes tilfelle er det tale om at noen har fremsatt uriktige opplysninger om en ulovlig handling (korrupsjon). En slik beskyldning vil normalt rammes av straffeloven § 247, og danner således også grunnlag for krav om erstatning.

Med hensyn til opplysning om hvem som er kilden til anklagen om korrupsjon slik den er formulert i Quote A, er dette en absolutt nødvendighet for eventuelt å kunne fremme krav mot den eller de som har fremsatt de falske anklagene.

Saksøkerne må derfor kunne benytte seg av bevissikring for å bringe på det rene identiteten til den eller der som det kan være aktuelt å fremme erstatningskrav mot.

Bevissikring vil i foreliggende sak således være med på å fremme hensynene bak reglene om bevissikring utenfor rettssak.

Videre bemerkes at Statoil ikke kan anses å ha saklige grunner for å nekte å fremlegge IDD-rapporten. Rapporten omhandler saksøkernes selskap og virksomhet, og det er på det rene at deler av innholdet i rapporten (Quote A) har hatt store konsekvenser for saksøkerne i form av konkurs mv. Det foreligger således ikke konkurranseforhold og betenkeligheter knyttet til

at saksøkerne ønsker å "kikke motparten i kortene", jf. Borgarting lagmannsretts dom 20. juli 2012 (LB-2012-88320).

Etter dette gjøres gjeldende at vilkårene for bevissikring utenfor rettssak er oppfylt, jf. tvl. § 28-2.

4 PRAKTISKE FORHOLD

Reglene om tilgang til realbevis og bevisopptak i rettssak gjelder tilsvarende så langt de passer også for gjennomføring av bevissikring, jf. tvl. § 28-4.

Det følger av tvl. § 26-6 første ledd at en begjæring om tilgang til eller spørsmål om realbevis skal spesifiseres slik at det er klart hvilke bevisgjenstander kravet gjelder. I denne saken kan retten legges til grunn at Statoil er vel kjent med hvilket dokument IDD-rapporten er.

Når det gjelder sikring av IDD-rapporten antas at denne kan sikres ved at retten gir Statoil pålegg om å utlevere IDD-rapporten.

Saksøkerne gis ikke tilgang til det bevissikrede materialet før avgjørelsen er endelig. Namsmannen sørger for at det bevissikrede materialet deponeres og oppbevares på en betryggende måte.

Med hensyn til opplysning om kildens identitet legger saksøkerne til grunn at dette kan sikres gjennom rettslig avhør av Michael Price eller konsernsjef Helge Lund, jf. tvl. § 28-1.

Det antas fra denne siden at i alle fall Michael Price har positiv kunnskap om hvem kilden til Quote A er, mens Helge Lund må anses å ha denne kunnskapen i egenskap av å være konsernsjef.

5 PÅSTAND

Med forbehold om ytterligere anførsler og bevis, nedlegges slik

p å s t a n d

Ad IDD-rapporten:

1. Det foretas bevissikring i Statoil ASA' lokaler i Forusbeen 50 4035 Stavanger.
2. Statoil ASA pålegges å gi namsmannen med medhjelpere tilgang til lokalene i Forusbeen 50, 4035 Stavanger, for sikring av IDD-rapporten.
3. Statoil ASA skal gi namsmannen med medhjelpere nødvendig bistand for å gjennomføre bevissikringen.

4. Det bevissikrede materialet registreres og deponeres hos Namsmannen. Steinar Kolnes, Arne Helvig og Ove Martin Kolnes gis ikke tilgang til materialet før avgjørelsen er endelig.

Ad opplysninger om identitet til Company X og kilden til korrupsjonsanklager i Quote A:

Prinsipalt:

1. Det foretas bevissikring i Stavanger tingrett med vitneforklaring av Michael Price.
2. Det bevissikrede materialet registreres og deponeres hos Stavanger tingrett.

Subsidiært:

1. Det foretas bevissikring i Stavanger tingrett med vitneforklaring av Helge Lund.
2. Det bevissikrede materialet registreres og deponeres hos Stavanger tingrett.

Denne begjæring om bevissikring i fire eksemplarer til Stavanger tingrett.

Oslo, 18. oktober 2012

Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA

Hege Birkeland Ersdal
advokat med møterett for Høyesterett
E-post: hege@steenstrup.no

FORLIKSRADET

Journalnummer:
1200863812

BILAG 1

Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange Da
Postboks 1829, Vika

0123 Oslo

Stavanger Forliksråd Avd 2
Nytorget 1
Postboks 199 Sentrum
4001 Stavanger

Klagers prflm ref
1433638,1-110102

Vår referanse
F2012-008111

Dato
14.03.2012

Forkynning av dom/beslutning fra forliksrådet

Vedlagt følger dom/beslutning fra Stavanger Forliksråd Avd 2.

Opplysninger om forkynningen er gitt i dommen / beslutningen.

Eventuelle spørsmål kan rettes til forliksrådets sekretariat.

Rettsgebyr i samsvar med reglene i rettsgebyrloven § 7 vil bli innkrevd av Statens
Innkrevingsentral.

Med hilsen

Stavanger Forliksråd Avd 2
Forliksrådssekretær
Telefon:

Kopi til:

Vedlegg:

STAVANGER FORLIKSRAÐ AVD 2

Besøk: Nytorget 1, 4012, Stavanger

Post: Postboks 199 Sentrum, 4001 Stavanger

Tlf: 51856250 Faks: 51856256

E-post: stavanger@namsfogden.no

Bankgiro: 50820789048

B.nr. 3020611

FORLIKSRADET

Journalnummer:
1200863724

RETTSBOK
Stavanger Forliksråd Avd 2

Den 14.03.2012 kl. behandlet Stavanger Forliksråd Avd 2 utenfor møte:

Sak nr.: F2012-008111
Forliksrådets leder: Per Endre Bjørnevik
Forliksrådets medlemmer: Ikke til stede

=====

Saken gjelder: Krav om erstatning etter fremsettelse av ærekrenkelses.

Sakens parter:

Klager Arne Helvig, Fjorddrottveien 2 B, 4085 Hundvåg, F.Dato 13.03.1973
Prosessfullmektig: Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange Da, Postboks 1829, Vika, 0123 Oslo, Org.Nr. 960 716 647, Ref. 1433638,1-110102

Klager Steinar Kolnes, Sør Kolnesvegen 78, 4050 Sola, F.Dato 16.02.1965
Prosessfullmektig: Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange Da, Postboks 1829, Vika, 0123 Oslo, Org.Nr. 960 716 647, Ref. 1433638,1-110102

Klager Ove Martin Kolnes, Ølberg Havneveg 34, 4053 Ræge, F.Dato 11.12.1971
Prosessfullmektig: Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange Da, Postboks 1829, Vika, 0123 Oslo, Org.Nr. 960 716 647, Ref. 1433638,1-110102

Klager Finn Byberg, Roaldsøyveien 58, 4085 Hundvåg, F.Dato 15.02.1961
Prosessfullmektig: Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange Da, Postboks 1829, Vika, 0123 Oslo, Org.Nr. 960 716 647, Ref. 1433638,1-110102

Klagemotpart Statoil Asa, , 4035 Stavanger, Org.Nr. 973 152 378
Prosessfullmektig: Wiersholm Mellbye & Bech Advokatfirma As, Postboks 1400 Vika, 0115 Oslo, Org.Nr. 971 791 985

Til stede: Ingen utenom forliksrådets leder

Det ble avsagt slik

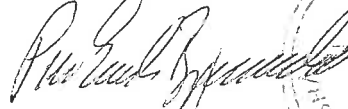
beslutning:

Etter at tilsvar er mottatt fant forliksrådet at saksbehandlingen innstilles fordi det er lite sannsynlig at saken vil egne seg for videre behandling i forliksrådet, jf. tvisteloven § 6-11 første ledd.

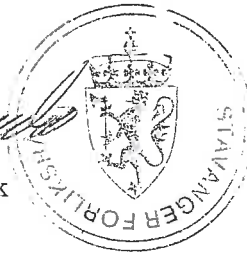
Forliksrådet tar ikke stilling til spørsmålet om sakskostnader. Tvisteloven gir ikke hjemmel for dekning av sakskostnader når saken innstilles, jf § 20-1 andre ledd.

Slutning:

Saken innstilles.

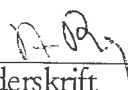
Per Endre Bjørnevik
Forliksrådets leder

Forkynning:

Beslutningen regnes som forkynt den 23.03.2012 selv om De skulle motta beslutningen tidligere. At beslutningen er forkynt, vil si at De kan gjøre Dem kjent med innholdet. Hvis De mottar beslutningen senere enn 23.03.2012, og ønsker å få utsatt forkynningsdato, må De straks melde fra til forliksrådets sekretariat. Årsaken til forsinkelsen må opplyses og eventuelt dokumenteres.

Underskrift / rett utskrift bekreftes:

17-03-12 /
Dato Underskrift

Rettledning:

En beslutning om innstilling av sak kan ikke ankes til tingretten.

Søksmål kan imidlertid reises for tingretten. Hvis virkningen av avbrutt foreldelse av kravet ikke skal opphøre, er fristen for stevning 1 - ett - år fra forliksrådet innstilte behandlingen. Når det gjelder avgjørelser i beslutningen om sakskostnader, rettsgebyr eller salærfastssettelse, kan dette ankes særskilt til tingretten innen 1 - en - måned fra forkynningsdato. Forenklet utforming av ankeerklæringen kan benyttes etter reglene i tvistelovens § 9-2 fjerde ledd. Det vil si at det er tilstrekkelig å oversende beslutningen til tingretten og angi at den ønskes overprøvd, den endring som kreves, og hva som menes å være feil ved avgjørelsen. Parter som ikke har prosessfullmektig kan muntlig inngi anke ved personlig oppmøte i tingretten.

Ved stevning eller anke til tingretten påløper rettsgebyr i samsvar med reglene i rettsgebyrlovens § 8.

Saken kan bringes inn for forliksrådet på nytt når det har gått 1 - ett - år etter forkynningsdato, eller tidligere hvis motparten samtykker.

Spørsmål for øvrig om bruk av rettsmidler mot forliksrådets avgjørelser kan rettes til forliksrådet/forliksrådets sekretariat.

Stavanger tingrett
Postboks 159
4001 Stavanger

PROSESSKRIV

TIL

STAVANGER TINGRETT

Oslo, 31. oktober 2012

Vår ref.: 1688176.1-110102 NORING/NORING
Ansvarlig advokat: Hege Birkeland Ersdal

Sak nr.: 11-108237PRI-STAV

- Saksøker 1:** Steinar Kolnes
Sør Kolnesveien 78
4050 Sola
- Saksøker 2:** Finn Byberg
Roaldsøyveien 58
4085 Hundvåg
- Saksøker 3:** Arne Helvig
Fjordtrottveien 2B
4058 Hundvåg
- Saksøker 4:** Ove Martin Kolnes
Ølberghavneveg 34
4053 Ræge
- Saksøker 5:** Biofuel Africa AS
v/styrets leder Arne Helvig
Verven 12C
4014 Stavanger
- Saksøker 6:** Biofuel Africa Ltd.
v/ Arne Helvig
PMB 183 KAPT

ACCRA
Ghana

Prosessfullmektig: Advokat Hege B. Ersdal
Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA
Postboks 1829 Vika
0123 Oslo

Rettslig medhjelper: Advokat Ingrid Johanne Nordstrøm

Saksøkt: Statoil ASA
v/ styrets leder
Forusbeen 50
4035 Stavanger

Prosessfullmektig: Advokat Kyrre Eggen
Wiersholm, Mellbye & Bech, advokatfirma AS
Postboks 1400 Vika
0115 Oslo

Saken gjelder: **Krav om mortifikasjon og oppreisning etter ærekrenkelser**

1 Habilitetsspørsmål

Det vises til rettens brev av 15. oktober 2012 hvor det bes om eventuelle kommentarer vedrørende oppnevnt meddommer Jan Kåre Bredals habilitet ila. 5. november 2012. Dette prosesskriv er således rettidig.

Basert på Bredals redegjørelse for sin kontakt med Statoil ASA i hans e-post av 8. oktober 2012 til Stavanger tingrett, er saksøkerne av den oppfatning at Bredal er inhabil, jf. domstoloven (dstl.) § 108.

Det vises til at Bredal selv beskriver at han gjennom sin jobb har hatt tett kontakt og samarbeid med Statoil de siste tre årene, og at kontakten er på daglig basis. Dette er etter saksøkernes oppfatning klart "*særegne omstendigheter*" som er egnet til å "*svekke tilliten til hans uhildhet*", jf. dstl. § 108 første setning.

I Rt. 2002 s. 1548 bemerkes at domstoloven § 108 ivaretar to hovedhensyn. Det ene er hensynet til å sikre en upartisk avgjørelse som ikke er påvirket av utenforliggende hensyn. Det andre er hensynet til å ivareta tilliten til domstolens avgjørelser utad.

I denne sammenheng vises til at det i kommentaren til dstl. § 108 på www.rechtsdata.no note 326 særskilt er nevnt at "*en meddommer eller lagrettemedlem vil nok kunne bli inhabil i en straffesak fordi vedkommende av yrkesmessige årsaker har en særlig grunn til å identifisere seg med en part eller en fornærmet, eller vil bli oppfattet slik av allmennheten*". (Vår understreking)

Rettspraksis viser eksempelvis at en styreleder for et senter mot incest ble ansett inhabil i lagrettesak om seksuelt misbruk av stebarn, jf. Rt. 2006 s. 1345. I dommen fremheves at det avgjørende etter dstl. § 108

"ikke [er] om nettopp den dommeren det gjelder, vil la seg påvirke, men om omstendighetene generelt - objektivt sett - er egnet til å svekke tilliten til at saken blir behandlet av en objektiv dommer".

I foreliggende sak har innkalt meddommer Bredal en sterkere og mer konkret tilknytning til Statoil enn det som var tilfellet i den refererte sak fra 2006. Med en så nær tilknytning til saksøkte Statoil er saksøkernes klare oppfatning at omstendighetene generelt – objektivt sett – er egnet til å svekke tilliten til at saken blitt behandlet av en objektiv dommer. Dette gjelder desto mer når det er snakk om et stadig og vedvarende samarbeidsforhold mellom Bredal og Statoil gjennom hans yrkesforhold.

Også det forhold at Bredal selv er i tvil om sin habilitet taler for at han er inhabil i saken.

Ved habilitetsvurderingen skal det også legges vekt på at innsigelse er reist av en av partene, jf. dstl. § 108 annen setning.

Etter dette anføres at Jan Kåre Bredal er inhabil til å opptre som meddommer under hovedforhandling i foreliggende sak, jf. domstoloven § 108.

Det bes om at retten snarest oppnevner ny meddommer i stedet for Bredal.

2 Innkalling av vitner

Det bes om tilbakemelding og bekreftelse på at retten innkaller vitnene i saken, jf. straffeprosessloven § 417. Det vises til saksøkernes brev til retten av 14. september 2012 vedrørende dette. Brevet vedlegges for ordens skyld som **bilag 1**.

Med hensyn til vitner saksøkerne har påberopt og ber innkalt vises til oversikt over saksøkernes vitner i vårt prosesskriv 13. januar 2012.

Dette prosesskrivet sendes i to eksemplarer til Stavanger tingrett. To eksemplarer sendes direkte til saksøkte ved advokat Kyrre Eggen.

Oslo, 31. oktober 2012
Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA
for advokat Hege B. Ersdal

Ingrid Johanne Nordstrøm
advokat
E-post: ijn@steenstrup.no

Stavanger tingrett
Postboks 159
4001 Stavanger

Oslo, 14. september 2012
Vår ref.: 1642465.1-110102 NORING/NORING
Ansvarlig advokat: Hege Birkeland Ersdal

Att.: dommerfullmektig Lars Ole Sikkeland

SAK NR.: 11-108237PRI-STAV: STEINAR KOLNES M.FL. - STATOIL ASA V/ STYRETS FORMANN.

Det vises til rettens brev 11. september 2012 i ovennevnte sak vedrørende beramning av rettsmøte.

I brevet pålegges partene å sørge for innkalling av vitnene til rettsmøtet i medhold av tvisteloven § 13-3. Da dette er en privat straffesak som går etter straffeprosesslovens regler legges fra denne siden til grunn at retten innkaller vitnene, jf. straffeprosessloven § 417 første ledd.

Med vennlig hilsen
Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA
for advokat Hege B. Ersdal

Ingrid Johanne Nordstrøm
advokatfullmektig

STAVANGER TINGRETT

RETTSBOK

Den 21. januar 2013 kl. 0900 ble hovedforhandling holdt i Stavanger tingrett.

Saksnr.: 11-108237PRI-STAV

Dommer:
Tingrettsdommer Richard Saue

Meddommere:
Saksbehandler Magnus Hodnefjell
Renholder Rita Kristin Veland

Saken gjelder: Privat straffesak

Steinar Kolnes
Arne Helvig
Finn Byberg
Ove Martin Kolnes
Biofuel Africa AS
Biofuel Africa Ltd v/Arne Helvig

Advokat Hege Birkeland Ersdal
Advokat Hege Birkeland Ersdal
Advokat Hege Birkeland Ersdal
Advokat Hege Birkeland Ersdal
Advokat Hege Birkeland Ersdal
Advokat Hege Birkeland Ersdal

mot

Statoil ASA v/ styrets formann

Advokat Kyrre Eggen

Til stede:

For saksøkerne møtte prosessfullmektigen Hege Ersdal, partshjelper Ingrid Johanne Nordstrøm, Arne Hellvig, Finn Byberg, Steinar Kollnes, Ove Martin Kollnes. Hellvik møtte også for de saksøkende selskaper.

For saksøkte møtte prosessfullmektigen advokat Kyrre Eggen, rettslig medhjelper Julie Dahl Sagemo, Anne Elisabeth Serck-Hansen, Gunnar Grosse Kreuembolg.

Det framkom ingen innvendinger mot dommerens habilitet.

Meddommer Veland avga forsikring som meddommer etter domstolloven § 100.

Meddommer Hodnefjell hadde avgitt forsikring tidligere.

Saksøkers prosessfullmektig fikk ordet til innledningsforedrag. Hun dokumenterte det som er avmerket med strek og E. Under innlegget overlot prosessfullmektigene enkelte deler av dokumentasjonen til sin rettslige medhjelper. Prosessfullmektigen nedla påstand som nedfelt i prosesskrift 10. juni 2010 TJU 153.

Saksøktes prosessfullmektig fikk ordet til innledningsforedrag. Han dokumenterte det som er avmerket med strek og KE. Under innlegget overlot prosessfullmektigene enkelte deler av dokumentasjonen til sin rettslige medhjelper. Han nedla påstand at saksøkte frifinnes og tilkjennes sakens omkostninger.

Saksøkeren framsto:

Navn: Arne Hellvig

Fødselsdato: 13. mars 1973

Adresse: Kistenestet 25 i Stavanger

Stilling: Legemiddelkonsulent og dagligleder Solar Harvest

Ble gjort kjent med vitneansvaret, ble formant, avga forsikring og forklaring.

Saksøkeren framsto:

Navn: Finn Byberg

Fødselsdato: 15. februar 1961

Adresse: Roaldsøyveien 58 i Stavanger

Stilling: Salgsleder og konsulent -

Ble gjort kjent med vitneansvaret, ble formant, avga forsikring og forklaring.

Saksøkeren framsto:

Navn: Ove Martin Kolnes

Fødselsdato: 11.d esember 1971

Adresse: Brattholen 6 i Sandnes

Stilling: vernepleier Stavanger kommune

Ble gjort kjent med vitneansvaret, ble formant, avga forsikring og forklaring.

Kl. 1530 ble forhandlingene avsluttet for dagen, med planlagt fortsettelse samme sted påfølgende dag kl. 09.00.

Den påfølgende dag kl. 09.00 fortsatte forhandlingene med de samme til stede som ved første rettsdagen..

Saksøkeren framsto:

Navn: Steinar Kolnes

Fødselsdato: 16. februar 1965

Adresse: Sørkolnesveien 78 i Sola

Stilling: Daglig leder i Solar Harvest Ltd i Ghana.

Ble gjort kjent med vitneansvaret, ble formant, avga forsikring og forklaring.

Framsto vitne nr. 1

Navn: Ann Elisabeth Serck-Hanssen

Fødselsdato: 23. september 1966

Adresse: Selsnesveien 44 i Sola

Stilling: Direktør for Statoils forretningsstøttetjenester

Ble gjort kjent med vitneansvaret, ble formant, avga forsikring og forklaring.

Framsto vitne nr. 2

Navn: John Peter Hernes

Fødselsdato: 19. august 1959

Adresse: Madlavollveien 18 i Stavanger
Stilling: Kommunalråd
Tilknytning til partene: tidligere styreleder i Perenniel.
Ble gjort kjent med vitneansvaret, ble formant, avga forsikring og forklaring.

Framsto vitne nr. 3

Navn: Michael John Price
Fødselsdato: 26 desember 1953
Adresse: Begsmauet 12 i Stavanger
Stilling: Spesialrådgiver
Tilknytning til partene: Ansatt i Statoil
Ble gjort kjent med vitneansvaret, ble formant, avga forsikring og forklaring

Under avhøret av vitnet Price stilte advokat Ersdal spørsmål til vitnet om hvem Company X var. Før vitnet svarte opplyste rettens formann til vitnet at dette etter hans vurdering lå utenfor sakens ramme og at vitnet ikke var forpliktet til å svare på spørsmålet. Idet spørsmålet ble stilt, valgte vitnet å la være å svare på spørsmålet. Retten har nedfelt dette til protokollen etter begjæring fra advokat Ersdal.

Kl. 1540 ble forhandlingene avsluttet for dagen, med planlagt fortsettelse samme sted påfølgende dag kl. 09.00.

Den påfølgende dag kl. 09.00 fortsatte forhandlingene med de samme til stede som ved første rettsdagen..

Saksøkeren opplyste at vitnet Refvem ble frafalt og saksøkte hadde ikke innvendinger mot det. Retten aksepterte dette.

Framsto vitne nr. 4

Navn: Johan Fredrik Dahle
Fødselsdato: 30. juni 1965
Adresse: Stokkabrautane 101 E
Stilling: Daglig leder Ice Fresh AS
Tilknytning til partene: Tidligere daglig leder i Biofuel AS

Ble gjort kjent med vitneansvaret, ble formant, avga forsikring og forklaring

Framsto vitne nr. 5

Navn: Odd-Even Bustnes
Fødselsdato: 17 november 1969
Adresse: Vindernveien 11A i Oslo
Stilling: Analysesjef
Tilknytning til partene: tidligere daglig leder i Perennial

Ble gjort kjent med vitneansvaret, ble formant, avga forsikring og forklaring

Framsto vitne nr. 6

Navn: Stephanos Gulbrod Orestis
Fødselsdato: 12. september 1968
Adresse: Lofthusveien 48 i Oslo
Stilling: Lawyer
Tilknytning til partene: Jobbmessig

Ble gjort kjent med vitneansvaret, ble formant, avga forsikring og forklaring

Avhøret av vitnet ble foretatt på engelsk uten tolk etter samtykke fra samtlige parter og med samtykke fra retten.

Framsto vitne nr. 7

Navn: Sjur Haugen
Fødselsdato: 8 mai 1962
Adresse: Skarvaveien 125 Bærum
Stilling: Leder for forretningsutvikling i Statoil Fuel and Retail AS
Tilknytning til partene: Gjennom sitt arbeid i Statoil

Ble gjort kjent med vitneansvaret, ble formant, avga forsikring og forklaring

Under avhøret av vitnet ble det fremlagt og dokumentert en powerpoint presentasjon som Statoil fremla i et møte med Biofuel 18. desember 2008.

Framsto vitne nr. 8

Navn: Stein Hansen

Fødselsdato: 13 august 1960
Adresse: Blåbærsvingen 44 i Oslo
Stilling: Arbeidsledig
Tilknytning til partene: Gjennom arbeid i First
Ble gjort kjent med vitneansvaret, ble formant, avga forsikring og forklaring

Kl. 1540 ble forhandlingene avsluttet for dagen, med planlagt fortsettelse samme sted påfølgende dag kl. 09.00.

Den påfølgende dag kl. 09.00 fortsatte forhandlingene med de samme til stede som ved den foregående rettsdagen..

Framsto vitne nr. 9

Navn: Siv Helen Rygh Torstensen
Fødselsdato: 25. februar 1940
Adresse: Tordenskjoldsgaten 88 i Stavanger
Stilling: Advokat i Statoil
Tilknytning til partene: Ingen utover arbeidsforholdet
Kjent med vitneansvaret, ble formant, avga forsikring og forklaring

Etter avhøret ble en utskrift av 5 av 22 spørsmål som Statoil stilte til underleverandøren mellom først utkast og andre utkast, fremlagt og dokumentert. Videre fortok advokat Ersdal og advokat Eggen supplerende dokumentasjon.

Saksøkers prosessfullmektig fikk ordet til prosedyre. Hun fastholdt påstanden.

Saksøktes prosessfullmektig fikk ordet til prosedyre. Han fastholdt påstanden, dog slik at man frafalt den del av påstanden som angikk sakskostnader.

Prosessfullmektigene fikk deretter ordet til replikk og duplikk.

Saksøkerens prosessfullmektig fremla omkostningsoppgave. Saksøktes prosessfullmektig protesterte mot oppgaven, unødvendig tidsbruk og tema. Saksøkers prosessfullmektig fikk ordet og bestred innsigelsene.

Dommeren erklærte at forhandlingene var avsluttet og at saken var opptatt til doms, og opplyste at dommen ville oversendt saksøkernes prosessfullmektig og at denne ville ha ansvaret for å forkynne avgjørelsen for saksøkte.

Rettsmøtet varte fra kl. 09.00 til kl. 1545.

Retten hevet

Richard Saue

Magnus Hodnefjell

Rita Kristin Veland

**TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE**

Tilsynsutvalget for dommere har den 4. juni 2014 truffet vedtak i

Sak nr: 80/13 (arkivnr: 201300669-25)

Saken gjelder: Klage fra A på tidligere dommerfullmektig B, tingrettsdommer C og sorenskriver D ved X tingrett

Utvalgsmedlemmer: Unni Sandbukt (leder)
Randi Grøndalen
Jeppe Normann
Gerd Ingunn Opdal
Björg Tørresdal

Gerd Ingunn Opdal møtte som varamedlem for Svein J. Magnussen, som hadde forfall.

Offentlighet: Vedtaket er offentlig, jf. offentlighetsloven § 3.

Vedtak:

1. Klagen avvises for så vidt gjelder tingrettsdommer Cs administrering av saken under saksforberedelsen og under hovedforhandlingen.
2. Det foreligger for øvrig ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor tingrettsdommer C.
3. Tidligere dommerfullmektig B gis kritikk for å ha opptrådt i strid med god dommerskikk.
4. Det foreligger ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor sorenskriver D.

Innledning:

A har ved brev av 3. november 2013 inngitt klage på tidligere dommerfullmektig B, tingrettsdommer C og sorenskriver D ved X tingrett.

Klagen er forelagt tingrettsdommer C og sorenskriver D, som har avgitt sine uttalelser ved brev av 2. desember 2013. Med bakgrunn i at den absolutte klagefristen nær var oversittet for forhold vedrørende dommerfullmektig B, ble ikke klagen forelagt ham, men kun oversendt ham til orientering i første omgang.

Ved brev av 28. november 2013 har Tilsynsutvalgets sekretariat varslet klagerne ved A om at klagen vurderes avvist. A har ved brev av 6. desember 2013 og 1. januar 2014 avgitt supplerende bemerkninger til klagen.

Utvalget har i ettertid kommet til at det likevel ønsket å få tidligere dommerfullmektig Bs uttalelse, og klagen ble derfor forelagt ham for uttalelse 25. februar 2014. Samtidig ble klagers prosessfullmektig, advokat E, anmodet om å uttale seg. Advokat E har inngitt sin uttalelse ved brev av 7. mars, mens tidligere dommerfullmektig B har inngitt sin uttalelse ved brev av 12. mars 2014.

Tingrettsdommer C har kommet med en tilleggsuttalelse ved brev av 31. mars 2014. Klagerne har inngitt ytterlige kommentarer ved brev av 4. og 14. april 2014.

Saksfremstilling:

Klagerne – A – har i hovedsak vist til følgende:

Tidligere dommerfullmektig B administrerte sak mellom klagerne og F, samtidig som han var i jobbsamtaler med, og ble ansatt hos, F. Klagerne fikk først kjennskap til dette den 26. september 2013, og dermed for sent til at forholdet kunne tas inn i anke til Høyesterett. Klagerne fikk ikke svar på spørsmål som hadde vært til behandling hos B fra han første gang fikk saken 7. september 2011, helt til han sluttet ved X tingrett 9. november 2012. At det senere viste seg at B var i jobbsamtaler med F og faktisk ble ansatt der, viser med all tydelighet at han over en lengre periode var i en interessekonflikt.

Da tingrettsdommer C overtok saken etter dommerfullmektig B, skulle han ha opplyst klagerne om Bs samtaler med motparten, og at B nå var ansatt i F.

Sorenskriver D burde ha sett nærmere på saken da han ble gjort oppmerksom på dette.

Klagerne fikk 1. juli 2013 informasjon om at tingrettsdommer C har en nær slektning ansatt hos klagers motpart. Klager har henvendt seg til C, men han ønsker verken å avkrefte eller bekrefte dette.

Dommer C var forutinntatt, og han opptrådte uten den upartiskhet og integritet som forventes. Dette har preget hans saksforberedelse, alle brev klagerne har mottatt fra ham og alle prosessuelle avgjørelser tatt av ham. Dette preget også hans dommergjerning under hovedforhandlingen, hvor partenes vitner og prosessfullmektiger ble utsatt for en uforståelig forskjellsbehandling. Klagers prosessfullmektig ble avbrutt under utspørringen av et viktig vitne ved at C sa "Du må ikke være så sint i stemmen din." Han avbrøt også

klagers prosessfullmektig gjentatte ganger under prosedyren. Motpartens advokat ble ikke avbrutt en eneste gang. Dommer C unnlot også å sette saken opp på berammingslisten.

Innklagede 1 – tidligere dommerfullmektig B – har i hovedsak vist til følgende:

Han fattet ingen materielle eller prosessuelle avgjørelser i saken etter 23. desember 2011. Han ble første gang kontaktet av F 25. juni 2012, altså over seks måneder etter at han hadde fattet siste beslutning. Han og dommer C diskuterte administrasjonen av saken. De ble i fellesskap enige om at han skulle fortsette med administrasjonen av saken uten å fatte materielle avgjørelser. Det var ikke en aktuell problemstilling at han skulle lede hovedforhandlingen i saken. Tingrettsdommer C skulle overta administrasjonen av saken etter at han var ferdig med å skrive dom i en større økonomisk straffesak.

Spørsmål om bevisopptak baserte seg på de samme momenter som var aktuelle i spørsmål om bevisfremleggelse. Beslutningen om bevisfremleggelse var anket, og det var naturlig å avvente videre behandling av begjæringen om bevisopptak til anken var avgjort. Etter at Høyesterett avsa kjennelse om bevisfremleggelse, ble sakens parter forespurt per brev om de i lys av Høyesteretts kjennelse opprettholdt begjæring om bevisopptak. I prosesskriv fra klagers advokat ble kravet frafalt, samtidig som det ble opplyst om at det ikke var "ytterligere prosessuelle spørsmål som bør avklares før hovedforhandling".

Innklagede 2 – tingrettsdommer C – har i hovedsak vist til følgende:

I en periode på ca. 11 måneder fra årsskiftet 2011/2012 satt han med hovedforhandling og domsskriving i en større økonomisk straffesak. I denne perioden ble hans saksportefølge håndtert av dommerfullmektig B etter beslutning fra sorenskriveren. Han har ingen erindring av at det kom purringer om sakens fremdrift i den tiden saken var behandlet av dommerfullmektigen.

Det er riktig at han på et tidspunkt under hovedforhandlingen avbrøt advokat E fordi hun opptrådte unødvendig aggressivt, og han sa det ikke var nødvendig å fremstå som sint.

De spørsmål som ble stilt til advokat E under hennes prosedyre lå i kjernen av den saken klagerne hadde forelagt retten, og hadde saklig foranledning, innhold og form.

Innklagede kjenner seg ikke igjen i klagerens beskrivelse av hans opptreden, og den motivasjon de tillegger ham. Saken kom på berammingslisten så snart feilen ble oppdaget.

Innklagede 3 – sorenskriver D – har i hovedsak vist til følgende:

Alle henvendelser fra klager er besvart raskt, fyldig og etter beste evne helt frem til 28. august 2013. Klager ble da per e-post gjort oppmerksom på at det ikke var mer å tilføye, at saken ble ansett endelig avsluttet og at ytterligere henvendelser ikke ville bli besvart.

Han fastholder at han ikke har nektet å opplyse om faktum i saken vedrørende tidligere dommerfullmektig Bs ansettelsesforhold. I e-post av 20. juli 2013 til klagerne ble det redegjort for hva D da husket om når F "kom på banen".

Han mottok dommerfullmektig Bs oppsigelse 25. september 2012. Noe nytt arbeidsforhold ble ikke berørt, og han er ikke involvert i spørsmål om neste arbeidsforhold.

Habilitet i saken er ikke noe tema, idet dette er forhold som kan overprøves av domstolene.

Prosessfullmektig for klager – advokat E – har i hovedsak uttalt følgende:

Hun reagerte negativt på tingrettsdommer Cs måte å administrere denne saken på. Det var en gjennomgående forskjell i behandlingen av aktørene på henholdsvis saksøker og saksøktet siden under alle sekvensene i rettssaken. Administrator ga uttrykk for at han var kritisk til og uenig i saksøkernes argumentasjon. Advokaten har forståelse for klagers opplevelse av forutinntatthet og en ikke uhildet behandling.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Partene er orientert om retten til å forklare seg muntlig for utvalget, men ingen av dem har bedt om å få avgi forklaring, jf. domstoloven § 238 annet ledd. Tilsynsutvalget har ikke funnet grunn til å pålegge noen av partene å forklare seg for utvalget.

Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf. domstoloven § 236 første ledd.

Fristen for å klage en dommer inn for Tilsynsutvalget er tre måneder etter at forholdet fant sted, eventuelt tre måneder etter at klageren ble kjent med eller burde vært kjent med forholdet, jf. domstoloven § 237 fjerde ledd.

Klagen er med få dagers margin inngitt nesten ett år etter at tidligere dommerfullmektig B avsluttet sitt arbeidsforhold ved X tingrett, og rundt ni måneder etter at tingrettsdommer C avsluttet behandlingen av den saken klagen gjelder.

Klagerne har anført at de først den 26. september 2013 fikk kjennskap til tidligere dommerfullmektig Bs ansettelsesforhold i F. Denne datoen gjelder imidlertid det tidspunkt klagerne fikk alle detaljer om når F først tok kontakt med B. Det fremgår av den dokumentasjonen som er innsendt sammen med klagen at klagerne allerede i juni 2013 var i dialog med retten om Bs ansettelsesforhold, og at de i e-post 15. juli 2013 fra B fikk opplyst at han startet i F 12. november 2012. Klagerne fulgte ikke opp denne informasjonen før de ba om ytterligere informasjon i e-post til B 19. september 2013. Klagefristen er dermed utløpt hva gjelder de deler av klagen som rettes mot tidligere dommerfullmektig B og tingrettsdommer C.

Tilsynsutvalget har adgang til å ta en klage til behandling selv om klagefristen er oversittet, når det ikke er gått mer enn ett år siden forholdet fant sted, jf. domstoloven § 237 fjerde ledd.

Tilsynsutvalget finner ikke grunn til å realitetsbehandle klagen rettet mot tingrettsdommer C hva gjelder hans befatning med saken mens han hadde ansvar for saksforberedelsen og hans prosessledelse og opptreden under hovedforhandlingen. Utvalget har sett på klagens innhold og dommer Cs redegjørelse, og anser ikke de påklagede forhold å være av en slik karakter at det er særlig grunn til å undergi disse en nærmere vurdering fra utvalgets side. Disse deler av klagen blir følgelig avvist grunnet oversittelse av klagefristen.

Tilsynsutvalget har imidlertid etter en samlet vurdering kommet til at det er særlig grunn til å realitetsbehandle klagen som gjelder dommerfullmektig Bs ansettelse i F.

Denne ansettelsen reiser spørsmål om dommerfullmektig Bs og dommer Cs håndtering av den aktuelle saken, med F som part, er i strid med god dommerskikk. Mangel på informasjon, den befatning dommerne hadde med saken, hvordan de fordelte ansvaret og forholdt seg til eventuelle beslutninger i saken, reiser spørsmål av prinsipiell og allmenn dommeretisk interesse og betydning.

Tilsynsutvalget presiserer at de aktuelle problemstillinger angår andre sider av dommerhabilitet og integritet enn tilsvarende forhold som kan brukes som ankegrunn og som gjelder forhold Tilsynsutvalget ikke kan vurdere, jf. domstoloven § 236 fjerde ledd. De etiske sider av en dommers saksbehandling og forhold til egen habilitet tilligger det Tilsynsutvalget å vurdere innenfor rammen for gjeldende krav til god dommerskikk.

Tilsynsutvalget viser til at god dommerskikk har å gjøre med hvordan en dommer utfører sine oppgaver og er knyttet til en rekke forhold i ulike sammenhenger. Hans opptreden overfor sakens aktører og måten saksbehandlingen utføres på er av betydning, både direkte i tilknytning til den aktuelle rettssak og ved ivaretagelse av mer administrative oppgaver.

En viktig rettesnor ved vurderingen av dommeradferd er om det foreligger forhold som er egnet til å svekke tilliten til domstolene eller om dommeren har opptrådt i strid med de etiske prinsipper for dommeradferd. Tilsynsutvalget viser til prinsippenes punkt 2 om uavhengighet, punkt 3 om upartiskhet og punkt 4 om integritet. Utvalget vil særlig fremheve punkt 3 første og tredje ledd, hvor det heter:

"En dommer skal være og framtre som upartisk og opptre slik at det ikke med rimelighet kan stilles spørsmål ved dommerens nøytralitet.

En dommer skal utøve dommergjerningen uten forutinntatte holdninger."

Klagerne – Fs motparter i den aktuelle rettssaken – reagerte da de i ettertid fikk høre om dommerfullmektig Bs kontakt med F mens hans hadde ansvar for saken. Klagen er spesifisert til å gjelde at *"de jobbsamtaler han hadde, og ansettelsen i F, ble holdt skjult for oss klagere. Han administrerte vår sak i 4,5 måned som ansatt hos vår motpart. Dette ble aldri formidlet til oss, eller til vår advokat."*

Dommerfullmektig B hadde ansvar for saken da han 25. juni 2012 ble kontaktet av F. Han fikk et konkret jobbtillbud 4. juli og aksepterte tilbudet få dager senere. Fra da av var han å anse som ansatt i F. Han sa opp sin stilling 24. september 2012 og sluttet 9. november 2012 for å starte i stillingen hos F. I hele denne perioden hadde han ansvar for en tvistesak hvor F, hans kommende arbeidsgiver, var part uten verken å bekjentgjøre dette eller å fratse saken. Tilsynsutvalget er enig i at dette var kritikkverdige.

Tingrettsdommer C har kun omtalt problemstillingen på følgende måte:

"I en periode av ca. 11 måneder – omtrent fra årsskiftet 2011/2012 – satt jeg med hovedforhandling og domsskriving i en større økonomisk straffesak. I denne perioden ble min øvrige saksportefølje håndtert av dommerfullmektig B etter beslutning fra sorenskriveren."

Tidligere dommerfullmektig B har redegjort for situasjonen på følgende måte:

"Som opplyst til A ble jeg første gang kontaktet av F den 25. juni 2012 ca. kl. 0850, altså over seks måneder etter at jeg hadde fattet min beslutning. Jeg hadde da ikke søkt og hadde heller ingen intensjon om å søke ansettelse i selskapet. Kontakten ble imidlertid opprettholdt og endte i et tilbud om ansettelse datert 4. juli 2012. Noen dager senere aksepterte jeg tilbudet.

Tingrettsdommer C og jeg diskuterte administrasjonen av den aktuelle saken ganske umiddelbart etter at F tok kontakt med meg. Vi ble i fellesskap enige om at jeg skulle fortsette med ren administrasjon av saken uten at jeg fattet noen materielle avgjørelser. Årsaken var at han igjen skulle overta administrasjonen etter at han var ferdig med å skrive dom i en større økonomisk straffesak. Det var på dette tidspunkt ikke en aktuell problemstilling at jeg skulle lede forhandlingene i saken..."

Da det ble besluttet at dommerfullmektigen skulle ha ansvar for tingrettsdommer Cs saksportefølge mens han var opptatt med en annen sak, var det uproblematisk at ansvaret som saksforberedende dommer omfattet ...saken. Forholdet ble problematisk fra det tidspunkt B fikk et særlig forhold til F på grunn av jobbtilbud og ansettelse.

Tilsynsutvalget legger til grunn at dommerfullmektig B konsulterte dommer C, uten å involvere sorenskriver D. C har ikke kommentert Bs fremstilling. Under forutsetning av at denne fremstillingen er riktig, betyr det at C ble informert om kontakten. Det er imidlertid usikkert om han faktisk var kjent med ansettelsen eller i hvilken grad denne nye situasjon og forutsetningene for ansvaret ble drøftet mellom de to. Dersom han da gikk god for at dommerfullmektigen fortsatt kunne ha ansvaret for ...saken, bidro han til Bs dobbeltrolle, i konflikt med krav til dommeres uavhengighet og integritet. Dette ville være en uheldig og lite skjønnsom vurdering.

Dommerne har fremholdt at dommerfullmektigen bare skulle ta seg av rent administrative oppgaver og ikke treffe noen materielle beslutninger. Tilsynsutvalget er ikke enig i at det går et slikt skille mellom de forskjellige oppgaver verken i forhold til habilitet eller etiske krav. Det avgjørende er hvordan forholdet fremstår og oppfattes utad, når det blir kjent at sakens dommer er ansatt hos en av sakens parter. Saksforberedende dommer er ansvarlig dommer. Enten er man dommer eller ikke dommer i saken, og enten er man habil eller inhabil i saken. Dette er forhold som må tas på alvor av domstolen, og det er ikke rom for mellomvarianter.

Dommerne har sett problemet, ettersom det er presisert at dommerfullmektigen ikke skulle treffe avgjørelser, hvilket han heller ikke direkte gjorde etter at han var ansatt hos F. Saksforberedende dommers ansvar og beslutninger vil imidlertid omfatte mer enn å treffe materielle eller prosessuelle avgjørelser i konkrete tvister, som begrunnes skriftlig og som kan ankes videre. Det å ikke treffe avgjørelse er også en avgjørelse, og utsendelse av brev med dommerens syn på bestemte problemstillinger og oppfordringer til partene er også beslutninger som ledd i en saksstyring.

Dommerfullmektig B drev saksstyring og traff beslutninger i den aktuelle fasen. Dette knytter seg til spørsmål omkring klagernes begjæring om bevisopptak og illustreres av dommerfullmektigens egen redegjørelse til Tilsynsutvalget. Han mente det var naturlig å avvente videre behandling av en begjæring om bevisopptak på grunn av Høyesteretts behandling av klagerens anke i spørsmål om bevisfremleggelse. Han skriver følgende:

"Rett etter sommerferien, den 13. august 2012, sendte jeg i tråd med ovenstående brev til sakens parter hvor jeg ba om bekreftelse på hvorvidt begjæringen om bevisopptak (samt enkelte provokasjoner og eventuelle andre prosessuelle forhold)

"i lys av Høyesteretts kjennelse" ble opprettholdt." (...)

Utover den frafalte begjæring ble det kommentert at retten på eget initiativ kunne gi pålegg om utlevering av provosert informasjon dersom "retten deler saksøkernes syn om at F bør oppgi denne informasjonen." Dette var et syn retten ikke delte."

Tilsynsutvalget bemerker at dette gjelder noe annet og mer enn "*rene ekspederinger under den gjenstående del av saksforberedelsen og ingen materielle eller prosessuelle avgjørelser*", slik sorenskriveren i ettertid har beskrevet at forutsetningen var. Bak de tiltak som er beskrevet av dommerfullmektigen, ligger det vurderinger som resulterer i brev og beslutninger som undertegnes av ham som ansvarlig dommer for saken. Selv om dette ikke gjaldt i stort omfang var det lite skjønnsomt, og det illustrerer at han opptrådte som dommer.

Når situasjonen med jobbtilbud fra F oppstod, måtte habilitetsspørsmålet vurderes. I hvert fall mener Tilsynsutvalget klart at ansettelsen i F medførte en situasjon som krevde andre grep enn det som ble gjort her. Betydningen av dette ble satt på spissen så snart det ble aktuelt med uttalelser og beslutninger i anledning saksstyrende tiltak.

Slik saken er opplyst, legger Tilsynsutvalget som nevnt til grunn at kun dommer C ble involvert i den innledende fase i dommerfullmektigens kontakt med F om jobbtilbud. Sorenskriveren var ikke informert før i ettertid.

Tilsynsutvalget ser det slik at dommerfullmektig B umiddelbart skulle informert om ansettelsen i F. Sorenskriveren skulle vært kontaktet, og saken burde fått ny ansvarlig dommer, eventuelt skulle opplysningene vært forelagt sakens parter for uttalelse. Dommerfullmektigen skulle i det minste forelagt saken for sorenskriveren for å drøfte situasjonen, slik at sorenskriveren fikk anledning til å vurdere hvordan dette burde håndteres. Det alvorlige er mangel på informasjon slik at man ikke i åpenhet fikk vurdert alternativene. Det var ikke tilstrekkelig å konsultere den tidligere ansvarlige dommer for saken. Saken ble ikke forelagt sorenskriveren, dommerfullmektigen unnlot å varsle og beholdt saksansvaret. Dette er lite tillitsvekkende dommeradferd.

Den nødvendige informasjon og de nødvendige tiltak var det dommerfullmektig Bs eget primære ansvar å ivareta. Han hadde et selvstendig etisk ansvar for håndteringen og det var kritikkverdig av ham å beholde saken og treffe beslutninger uten å varsle om forholdet.

Daværende dommerfullmektig B opptrådte kritikkverdig ved ikke å varsle om sitt kommende arbeidsforhold i F, ved å fortsette som saksforberedende dommer i saken og herunder treffe beslutninger etter at han var ansatt i F uten å informere om dette.

Tingrettsdommer C ga råd til dommerfullmektigen og har også opptrådt lite skjønnsomt, gitt at det var basert på en felles drøftelse og beslutning at informasjonen ble mellom de to. Dette var en feilvurdering. Som erfaren dommer burde han veiledet dommerfullmektigen. Dommer C burde ideelt sett anbefalt dommerskifte, henvist dommerfullmektigen til sorenskriveren eller selv orientert sorenskriveren.

Tilsynsutvalget kan imidlertid ikke se bort fra at tingrettsdommer C ikke var løpende orientert om ansettelsen og at han ikke var særlig engasjert i rettssaken, som han da ikke hadde ansvar for. I hvert fall er det lite trolig at han var kjent med at dommerfullmektigen stod for styrende tiltak og beslutninger i saken, og altså gikk ut over forutsetningen om de "*rene ekspederinger*". Tingrettsdommer C var involvert på et tidlig stadium. Hans rolle og ansvar i dette anliggende for så vidt gjelder at informasjonen ikke ble viderefremmet og at dommerfullmektig B beholdt saksansvaret etter ansettelsen i F er mer uklart.

Det kan synes som dommer C var ubetenksom, men det er vanskelig å belaste han for etiske overtramp, hensett til den fasen saken var i og slik planen var da situasjonen oppstod. Det er ikke grunnlag for å anta at dommer C ble konsultert på et senere stadium i saken. Uansett var det dommerfullmektig Bs selvstendige og primære ansvar å forholde seg til den situasjon som oppstod og orientere rette vedkommende.

Tilsynsutvalget bedømmer daværende dommerfullmektig Bs unnlatte informasjon og forhold i saken såpass alvorlig at det berettiger til disiplinærtiltak i form av kritikk.

Det er ikke enhver uheldig eller lite skjønnsom dommeradferd som fører til kritikk. Hva gjelder tingrettsdommer C er det ikke godtgjort forhold som overstiger denne terskel. Tilsynsutvalget kan ikke se at hans forhold er av en slik karakter at det berettiger til kritikk.

Etter dette blir konklusjonen at tidligere dommerfullmektig B gis kritikk for å ha opptrådt i strid med god dommerskikk, mens det ikke er grunnlag for å reagere med disiplinærtiltak overfor tingrettsdommer C.

I følge klagen har det påklagede forhold hva gjelder sorenskriver Ds pågått fra 28. august 2013 fram til klagen ble framsatt. For dette forholdet er klagefristen overholdt.

Klagerne har anført at sorenskriver D har utvist en avvisende holdning og at han har nektet å svare på spørsmål om prosessen i forbindelse med tidligere dommerfullmektig Bs ansettelse i F.

Sorenskriver D har forklart at han etter beste evne har besvart klagerne henvendelser helt fram til han i e-post av 28. august 2013, etter dagen før å ha redegjort for at han ikke hadde noe ytterligere å tilføye, til slutt svarte at han anså saken for endelig avsluttet og at ytterligere henvendelser ikke ville bli besvart. Allerede i e-post av 20. juni 2013 uttalte sorenskriveren at han anså saken som avsluttet.

Tilsynsutvalget legger til grunn at sorenskriveren ikke ble informert om dommerfullmektig Bs ansettelse i F og at han således også var uvitende om dommerfullmektigen konsultasjon av dommer C og dommernes interne ordning for det fortsatte saksansvaret, jf. foran. Han hadde ingen kunnskap om dette før i ettertid, etter at dommerfullmektigen var sluttet, og hans informasjon til klagerne bygger også på hva han fikk vite i ettertid.

Sorenskriveren har overordnet ansvar for interne saksbehandlingsrutiner og et særlig veiledningsansvar overfor dommerfullmektiger. Det burde imidlertid være unødvendig å gi forhåndsinstruks om at man bør tre ut av saken og/eller informere dersom man kommer i et jobberelatert forhold til en av sakens parter. Dette er noe enhver dommer bør forstå. Tilsynsutvalget ser derfor ikke grunn til å vurdere eventuell svikt i rutiner eller veiledning.

Tilsynsutvalget har foran redegjort for kravene til god dommerskikk og hva det innebatter.

En dommer skal besvare alle henvendelser på en høflig, saklig og korrekt måte. Domstolleder har et særlig ansvar for å sørge for at henvendelser som angår forhold ved hans embete besvares ordentlig. Det har sorenskriver D gjort.

Det går imidlertid en grense for hvor mye tid dommeren kan bruke på å besvare henvendelser fra personer som ikke vil slå seg til ro med svarene de får. Det må være adgang til å sette sluttstrek for en dialog, slik sorenskriver D gjorde. På bakgrunn av hans

redegjørelse, hvor det framgår at han en rekke ganger har forsøkt å besvare klagernes spørsmål, kan ikke Tilsynsutvalget se at sorenskriver D har brutt noen etiske prinsipper for dommeradferd eller at han på annen måte har opptrådt i strid med god dommerskikk.

Etter dette finner ikke utvalget grunnlag for å reagere med disiplinærtiltak overfor sorenskriver D.

Tilsynsutvalget for dommere fatter etter dette slikt enstemmig

vedtak:

1. Klagen avvises for så vidt gjelder tingrettsdommer Cs administrering av saken under saksforberedelsen og under hovedforhandlingen.
2. Det foreligger for øvrig ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor tingrettsdommer C.
3. Tidligere dommerfullmektig B gis kritikk for å ha opptrådt i strid med god dommerskikk.
4. Det foreligger ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor sorenskriver D.

En dommer skal besvare alle henvendelser på en høflig, saklig og korrekt måte. Domstolleder har et særlig ansvar for å sørge for at henvendelser som angår forhold ved hans embete besvares ordentlig. Det har sorenskriver Bjørnstad gjort.

Det går imidlertid en grense for hvor mye tid dommeren kan bruke på å besvare henvendelser fra personer som ikke vil slå seg til ro med svarene de får. Det må være adgang til å sette sluttstrek for en dialog, slik sorenskriver Bjørnstad gjorde. På bakgrunn av hans redegjørelse, hvor det framgår at han en rekke ganger har forsøkt å besvare klagernes spørsmål, kan ikke Tilsynsutvalget se at sorenskriver Bjørnstad har brutt noen etiske prinsipper for dommeradferd eller at han på annen måte har opptrådt i strid med god dommerskikk.

Etter dette finner ikke utvalget grunnlag for å reagere med disiplinærtiltak overfor sorenskriver Bjørnstad.

Tilsynsutvalget for dommere fatter etter dette slikt enstemmig

vedtak:

1. Klagen avvises for så vidt gjelder tingrettsdommer Richard Saues administrering av saken under saksforberedelsen og under hovedforhandlingen.
2. Det foreligger for øvrig ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor tingrettsdommer Richard Saue.
3. Tidligere dommerfullmektig Lars Ole Sikkeland gis kritikk for å ha opptrådt i strid med god dommerskikk.
4. Det foreligger ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor sorenskriver Helge Bjørnstad.